

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXV Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, BIRŽELIS — JUNE 26, 1981

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Nr. 148

"AUSRA" Nr. 26 (66)

TUKSTANTMETĖS GENOCIDO TRADICIJOS

Keli slavų įtakos plitimo bruožai

Lietuvių tautos istorija paženklinta nepatraukiamą kovą dėl savo egzistencijos, dėl savo gyvybės. Jau daug amžių svetimieji braunasi į jos teritoriją, o tikriems jos vaikams ne kartą, palikus savo tėvų žemę, reikia dangintis į tolimus, dažnai nesventingus kraštus, arba etapai varomiems mirti šaliose Sibiro platybėse. Kad sukaustytum nereikėtų eiti į Rytus, mūsų tėvai ir seneliai bėgdavo į Vakarų. Viena tremtis gimė kita ir mūsų mažos tautos vaikų pasisklido po visą pasaulį. Tiesa, mes nesame vienintelė tauta, patyrusi karčių tremtinių dalį. Bet ir mums tremtis yra tragiška, liudijs ta skriauda ir neteisėbės, kurias esame patyrę iš svetimųjų.

Bet ir prabėgusis žvilgtelėjus į mūsų tautos istoriją, išaiškėja didžiausias tremties kaltininkas — mūsų rytinis kaimynas. Esame daug kruvinių skriaudų patyrę dėl teutonų agresyvumo tiek viduramžiais, kai po kryžiuočių kalavijų sukupo mūsų broliai prūsai, tiek naujaisiais laikais, kai buvo intensyviai vokiečiams Mažosios Lietuvos lietuviai. Sunkiomis, mums nepalankiomis istorinėmis sąlygomis, naudojosi lenkų ponai, gilpę geriausias mūsų tautos jėgas ir nedėkingai atsimekė mūsų kalbos, papročius ir kultūros niekinimui. Tačiau pačias didžiausias, pačias baisiausias nuoskaudas esame patyrę iš rusų. Nusimetusi mongolų — totorių jungą, bet iš savo buvusių valdovų pasisavinusi daug valstybinių ir politinių metodų, Maskva savo valdžion paėmė ne tik rusišką žemės, pavergė giminingas baltarusių ir ukrainiečių tautas, bet, grobdama kitų tautų žemes

Pavolgiję, Sibire, Pabaltijėje, Maskvos valstybė išaugo į didžiulę kolonijinę Rusijos imperiją, išaugusią ant daugelio rytų Europos ir šiaurės Azijos tautų ir tautelių sutryptos laisvės ir pačios rusų tautos skurdo, beteiškumo. Šiandieninės TSRS imperijos pamatuose įmūryta kai kurių Europos, Užkaukazės, Vidurinės Azijos valstybių griuvėsiai, daugelio Pavolgio, Uralo, Sibiro, Kaukazo ir Tolimųjų Rytų tautų ir tautelių savarankiškumas. Rusai, bet ne nuo amžių čia gyvenančios tautos, yra tų žemių šeimininkai.

Rusiškosios valstybės plitimą lydėjo nenutrūkstama rusų kolonizacija. Neprisirišęs prie savo namų, mėgstas kitur savo laimės ieškoti, be to, skurdo, vargo ir beteiškumo spaudžiamas rusų žmogus bėgo iš savo krašto,ėjo į tolimiausius savo valstybės užkampius, kūrė ten "stanicas", kaimus, miestelius, tvirtoves. Rusų tauta visą laiką garsėjo pabėgėliais kazokais, tariamai mylinčiais laisvę, bet mielai tarnaujančiais tironams, kai pavergiami ir plėšiami kiti; pasižymėjo visokiais "verslininkais" ir valkatomis, prasiskverbiančiais į nuosaukiusius Sibiro kampelius. Šis klajokliškas rusų polinkis labai padėjo Maskvai tvirtai savo rąkosa suimti visas neaprepiamas teritorijas, padaryti jas "teisėtomis" rusų žemėmis su rusų gyventojais, kaimais, miesteliais ir miestais. Ši stichinė kolonizacija daug kur nustelbė vietinius gyventojus, uždėjo rusiškumo antspaudą daugeliui visai nerusiškų teritorijų, užmaskavo grynai kolonijinę jų padėtį.

(Bus daugiau)

BANDO UKRAINIEČIUI ATIMTI PILIETYBĘ

Persekioja melavusius prieš 30 metų

Clevelandas. — Birželio 23 JAV spauda paskelbė, jog federalinis teisėjas Clevelande nusprendė, kad John Demjanjuk, ukrainiečių kilmės automobilio įmonės darbininkas, turi prarasti JAV pilietybę, nes jis nuo imigracijos įstaigos nuslepė savo praeitį. Teismas teisė penkis savaites ir baigėsi kovo 11. Sprendimas buvo paskelbtas birželio 23. Teisėjas Battisti pasakė, kad reikia atsaukti natūralizacijos pažymėjimą, nes kaltinamasis nuslepė svarbius faktus.

Kaltinamojo advokatas Spiros Gonakis pasakė spaudai, kad šis sprendimas bus apeliuojamas. Lauke prie teismo ukrainiečių kilmės amerikiečiai demonstravo protestuodami, kad JAV teisingumo departamentas naudojosi bylose dokumentais, gautais iš Sovietų Sąjungos. Sudarytas „Komitetas prieš sovietų įrodymų naudojimą“. Komitetui vadovaujantis Zenon Krišlaty pasakė korespondentams, kad sovietai persekiojo ukrainiečius jų žemėje, o dabar jų ranka ima pasiekti ukrainiečius ir užjūriuose.

Bylą prieš Demjanjuką pradėjo teisingumo departamentas specialiuoju tyrimu, įsteigtas 1979 m. Skyrus ieško ir traukia atsakomybės nacių karo nusikaltėlius, kurie pažeidė JAV imi-

gracijos įstatymus. Visose bylose pabrėžiama, jog kaltinamieji teisiškai ne už savo veiksmus prieš 40 metų, bet už melavimą imigracijos valdininkams. Demjanjuk nuslepė, kad jis buvo nacių koncentracijos stovyklos prižiūrėtojas Treblinkoje ir Sobibore. Neseniai kitas Amerikos ukrainietis Feodor Fedorenko irgi buvo teisiamas ir jo byla pasiekė Aukščiausiąjį Teismą. Šis irgi pritarė, jog reikia atimti pilietybę, nes Fedorenko nuslepė nuo imigracijos valdininkų, kad jis buvo Treblinkos koncentracijos lagerio sargybini.

Birželio 16 d. „St. Petersburg Times“ paskelbė Tim Smart straipsnį apie „Kaltinamą nacių kolaboratorių, kuriam gresia pilietybės atėmimas“. Tai Kazys Palčauskas, 73 m. St. Petersburg gyventojas, kuriam keliama byla. Prokuroras Gary Betz paaiškino spaudai, kad skundas kaltina Palčauską, kad jis, buvęs Kauno miesto burmistras, nutylėjo apie šias pareigas. Klausimas, ką jis veikė karo metais, kaltinamasis pasakė, kad jis buvo tarnautojas. Prokuroras pasakė, kad nėra jokių įrodymų, kad Palčauskas būtų tiesioginiai atsakingas už žydų persekiojimą, tačiau, būdamas burmistru, jis pasirašęs kelis įsakymus dėl draudžiamo gatvės

vaikščiojimo, dėl „žvaigždžių“ nešiojimo ir pan.

Austrija susitarė parduoti Argentinai 56 savo gamybos tankus. Išsiunčiant juos iš įmonės, netoli Vienos, susirinko būrelis „taikos mylėtojų“, kurie demonstravo, bandė sustabdyti traukinį. Austrų policijai nebuvo daug darbo, nes įmonės darbininkai demonstrantus išsklaidė, kai kuriuos gerokai primušė.

VENGRŲ KOMUNISTŲ ŽVILGSNIS Į LENKIJĄ

„Liaudies priešai siekia paimti valdžią“

Budapeštas. — Vengrijos komunistų partijos centrinis organas „Nepsabadsag“ išspausdino vedamąjį straipsnį, kuriame analizuoja vidaus politinę padėtį Lenkijoje.

Su vis didesniu nerimu, rašo laikraštis, Vengrijos visuomenė seka pastarųjų savaitų įvykius Lenkijoje. Vis blogėja padėtis liaudies ūkyje, vis labiau komplikuojasi politinė situacija, kontroliuojama kelia grėsmės socialistinės santvarkos gyvavimui Lenkijoje. Valstybės ir ekonomikos destabilizavimas pakerta Lenkijos kaip patikimos partnerės poziciją tarptautinėje arenoje, jog gerą vardą ir padėtį socialistinių valstybių sandraugoje. Socialistinės Lenkijos priešai per daug neslepia savo ketinimų, jie kovoja už valdžią ir jau ją ima į savo rankas. Jų kontrolėn patenka viena pozicija po kitos. Kaip savo smogiamąją jėgą kontroliuoja panaudoja ekstremistinė „Solidarumo“ sparną apgaule įtraukdama šiam profsąjungų susivienijimui priklausančius darbininkus į nusikalstamą samokslą prieš liaudies valdžią. Stiprėja antikomunizmo ir antitarybiskumo bangos. Imperialistinės jėgos griebiasi vis įžulesnių mėginimų kisti į Lenkijos reikalus.

Kartu jos daro viską, kad būtų pakirsti valstybės pamatai, likviduoti socialistiniai iškovojoimai, sužlugdyta teisėta šalies santvarka.

Mes žinome, nurodo laikraštis, kad dabartinę krizę lėmė didelės ankstesnės partijos ir vyriausybės klaidos. Būtina ištaisyti atstumtą dešimtmetįje susidariusius iškreipimus, likviduoti jų padarinius, sudaryti garantijas, kurias užkirstu kelią jų pasikartojimui, įgyvendinti giliausias reformas. Išspręsti šias problemas — istorinę reikšmę turintį ištikimų socialistų Lenkijos jėgų uždavinys.

Klaidas savo tikslams naudojantis antisocialistinės Lenkijos jėgos, kurios nesulaikoma, neatsakingai, nekrepdamos dėmesio į išėjimus, veda šalį į prarają ir tuo būdu kelia grėsmę taikai Europos žemyne ir visame pasaulyje.

— Kinas vyskupas Dominic Yim-ming Tang, kurį popiežius Jonas Paulius II-sis paskyrė Kantonu arkivyskupu, buvo kinų pašalinamas iš tos pozicijos. Jis gyvena Hong Konge. Kinų spauda puolia į jį kaip „Vatikano pardsidavė-
nešiojimo ir pan.

je. Vienintelis šių jėgų tikslas — užgrobti valdžią sužlugdžius socialistinę Lenkijos valstybę, pažeidus viešąją tvarką, demoralizavus lenkų komunistų partiją. Tam tikslui, rašo vengrų partijos dienraštis, tarnauja jų nauji reikalavimai, grasinimai paskelbti naujus streikus, taip pat ir tarptautinių karių paminklų išniekinimas, įvairios provokacijos prieš Lenkijos ryšius su jos išvaduotoja — Sovietų Sąjunga.

Vengrų laikraštis pabrėžia, kad Lenkijos komunistai turi vienintelį ir ryžtingai veikti, sutelkti visą socialistinį ištikimą jėgas ir turi ginti socialistinius iškovojoimus, turi įveikti krizę. Lenkijos komunistams, pažymi laikraštis, yra iškėlę nepaprastai sunkūs uždaviniai, kurių išsprendimas reikalauja didelės politinės drąsos ir didelio aktyvumo. Vengrijos darbo žmonės reikšia susirūpinimą ryšium su įvykiais Lenkijoje. Karant mūsų visuomenė siekia suteikti pagalbą ir pareikšti solidarumą, rašo „Nepsabadsag“.

Kovos Afganistane

New Delhi. — Pabėgėliai iš Afganistano pasakoja, kad paskutinę savaitę labai pagyėjo laisvės kovotojų puolimai pačioje Afganistano sostinėje Kabule. Naktimis įvairiose miesto dalyse girdisi šaudymas. Dieną nuolat skraido sovietų žvalgybos lėktuvai ir kovos helikopterai. Netoli Darulaman rūmų išsprogdinti trys sovietų tankai. Nušauti du Afganistano valdžios vyrai, ju vienas — aukštas karininkas.

Kovos vyksta dviejose provincijose netoli Kabulo. Neseniai iš sostinės į Logar provinciją buvo išėjusi 3.000 kareivių, tačiau praejusią savaitę jie vėl grąžinti į sostinę. Suklėbtai puolė netoli Kabulo policijos nuovadą ir pagrobė nemažą skaičių automobilių sovietų AK-47 šautuvų bei amunicijos.

— Kinas vyskupas Dominic Yim-ming Tang, kurį popiežius Jonas Paulius II-sis paskyrė Kantonu arkivyskupu, buvo kinų pašalinamas iš tos pozicijos. Jis gyvena Hong Konge. Kinų spauda puolia į jį kaip „Vatikano pardsidavė-
nešiojimo ir pan.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV kongresas vis daugiau nusistatęs prieš modernių žvalgybos lėktuvų pardavimą Saudi Arabijai.

— JAV vyriausybė sulaukė dar vieno branduolinio reaktoriaus pardavimą Izraeliui. Kaip žinoma, sulauktyas ir keturių karo F-16 lėktuvų pardavimas. Buvęs Izraelio gynybos ministras Dayanas pasakė, kad Izraelis galėtų gaminti atominis ginklus ir gamins, jei arabai neatsisakys savo planų įsigyti atominį ginklų.

— Kanados paštininkai vėl grąšina streiku, jei vyriausybė nepakels algų. Streikas turi prasidėti pirmadienį.

— Sovietų žurnalas kritikuoja Italijos komunistų partiją, kuri savo pareiškimuose apie Lenkijos įvykius visai nemini socializmo priešų.

Dėl komunistų prancūzų kabinete

Paryžius. — Viceprezidentas George Bush daugiau dviejų valandų kalbėjosi su Prancūzijos prezidentu Mitterrandu. Buvo išreikštas JAV susirūpinimas dėl keturių komunistų pakvietimo į vyriausybę. Valstybės departamento pareiškimas irgi pabrėžia, kad Amerika visada priešinosi ir dabar priešinsis komunistų dalyvavimui sąjungininkų vyriausybėse.

Mitterrandas, atsakydamas pabrėžė, kad šis klausimas yra grynai Prancūzijos reikalas, tačiau pridėjo, kad Prancūzija yra ištikima ir lojali Amerikos sąjungininkė, todėl ji gali tokius klausimus diskutuoti.

Washingtono bijoma, kad prancūzų pavyzdys gali pastumti kitas Europos šalis: Italiją, Portugaliją, Ispaniją įsileisti komunistus į valdžią. Vakarų Vokietijos kancleris Schmidtas pasakė, kad komunistai prancūzų kabinete nėra kokia užkrečiama liga, nereikėtų to klausimo dramatizuoti.

Moskvoje komunistų paskyrimu per daug nesidžiaugiamas, nes prancūzų partija pažadėjo atsisakyti kai kurių Kremliaus nustatytų gairių, kad tik galėtų patekti į valdžią. Maskvai svarbiausia jau prezidento de Gaulle pradėta „nepriklausoma politinė linija“. Komentatoriai mano, kad Kremliui bus sunkiau sugyventi su Mitterrandu, negu buvo su Giscard d'Estaingu.

Rothko Chapel premija - Baliui Gajauskui

Rothko Chapel (Houston, Texas) yra koplyčia, papuosta garsaus amerikiečių dailininko Mark Rothko paveikslais. Ji veikia prie katalikų Sv. Tomo universiteto, bet yra interdenominacinė — joje meldžiasi ir medituoja krikščionys, mahometonai, žydai, budistai... Koplyčia virto svarbiu mokslo ir humanitarinės veiklos centru.

Koplyčios dešimtmečio proga jos steigėjai ir tvarkytojai paskyrė dvyliką premijų žymiesiems kovotojams už žmogaus teises ir žmonių bei tautų savitarpio supratimą. Premijos buvo įteiktos koplyčioje šių metų birželio 20 dieną.

Tarp premijos gavėjų yra Italijos katalikų veikėjas Giuseppe Alberigo, indėnų vadas Tom Porter, keli Lotynų Amerikos ir Pietų Afrikos kovotojai už tautų teises. Premiją gavo taip pat lietuvis rezistentas Balys Gajauskas ir rusų disidentė Tatjana Velikunova (gerai pažįstama lietuviams), kurie abu dar kamuojami sovietų kalėjimuose.

Velikanovos vardu premiją priėmė Pavel Litvinov, o Balio Gajausko vardu — Tomas Venclova.

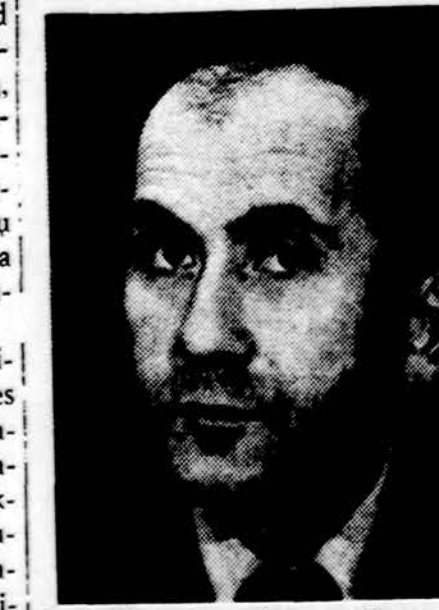
Popiežiaus sveikata

Roma. — Gemelli ligoninės gydytojai, patikrinę popiežių jėgas Paulių II-jį, paskelbė, kad jo sveikatos pablogėjimą sukėlė virusas „cytomegalovirus“, kuri pacientas galėjo gauti kartu su krauju po atentato sužeidimo.

Pavyko numušti aukštą popiežiaus temperatūrą, pacientas vėl pamažu taisyti. Specialistai nurodo, kad minėtas virusas gali paliešti plaučius ir kepenis. Toks užkėtimas ligonį labai nuvargina, nors jo gyvybei pavojaus nėra. Manoma, kad visiškas popiežiaus atsigavimas pareikalaus daugiau laiko. Tyrimai tęsiasi toliau.

Afrikos valstybių vadų suvažiavimas

Nairobi. — Kenijoje prasidėjo Afrikos valstybių galvų suvažiavimas. Kenijos prezidentas perėmė iš Sierra Leone prezidento Afrikos Vienvybės organizacijos pirmininkavimą. Pirmąją suvažiavimo dieną pasakytos kalbos buvo kritikuojama prezidento Reagano Afrikos politika, ypač jos geri santykiai su Pietų Afrikos vyriausybė, kuri atsisako duoti nepriklausomybę Namibijai. Kalbėjo ir jos sukilėlių vadas Sam Nujoma, pasmerkęs Amerikos ryšius su Pietų Afrika.

Prancūzijos komunistų partijos vado pavaduotojas Charles Fiterman buvo paskirtas nauju transporto ministru. Į naująją Prancūzijos vyriausybę įeina keturi komunistai.

Iranas rinks naują prezidentą

Teheranas. — Irano vyriausybė paskelbė, kad naujo prezidento rinkimai įvyks liepos 24 d. Iki tos dienos prezidento pareigas eis premjeras Rajai, vyriausias teisejas ajatola Beheshti ir parlamento pirmininkas Rafsanjani. Šiam pavesta palaikyti ryšius su Irano kariuomene.

Pranešta, kad premjeras paskyrė užsienio reikalų ministru 40 metų architektą ir laikraščio leidyją Mir Moussavi. Kalbama, kad prezidento vieton kandidatuos pats premjeras, o jo vieton premjerui numatytas vyriausybės vykdomasis sekretorius Behzad Nabavi, kuris vadovavo deryboms su Alžiru dėl amerikiečių įkaitų paleidimo.

Ajatola Beheshti pareiškė spaudai, kad jis neplanuoja kandidatuoti į prezidento vietą. Korespondentai patyrė, kad buvęs užsienio reikalų ministras Gotbrahde pasakė, kad jis tokio klausimo nė nesvarsto.

Buvęs prezidentas Bani Sadras dar tebesislapsto. Teherano radijas paskelbė, kad sušaudyti darbenki Bani Sadro šalininkai.

Naujojo biudžeto sunkumai kongrese

Washingtonas. — Atstovų Rūmų demokratų toliau apsunkina prezidento Reagano biudžeto priėmimą. Demokratų vadai sumanė padalinti biudžetą į penkis atskiras dalis ir už kiekvieną dalį balsuoti atskirai. Tuo būdu, biudžetas gausias mažiau rėmėjų, nes kai kurios jo dalys kalba tik apie socialinių programų apkarpmus, kuriems daug demokratų nepritaria.

Prezidentas Reaganas važinėja po Ameriką. Kalbėdamas Los Angeles, jis pavadino demokratų planą sabotužu. Jis prašė klausytojų rašyti laiškus savo kongresmenams ir spausti juos balsuoti už biudžeto projektą.

Libano derybos

Jidda. — Sirijos užsienio reikalų ministras Khaddam paskelbė Saudi Arabijoje, kad Sirija sutikė, jei ir kitos arabų valstybės atsiųstų savo kareivių į Libaną ir padėtų prižiūrėti taiką. Arabų Lyga svarsto, kaip išspręsti Libano krizę, kur toliau vyksta kovos tarp krikščionių falangistų ir Sirijos kariuomenės. Nepaprastas JAV pasiuntinys Philip Habib tarėsi su Libano premjeru. Galimas daiktas, kad Habibas vėl grįš į Washingtoną pasitarimams.

KALENDORIUS

Birželio 26 d.: Jėzus Širdies Šv., Dovydas, Persevera, Jaunius, Viltautė.

Birželio 27 d.: Vladislovas, Ema, Gediminas, Norgaila.

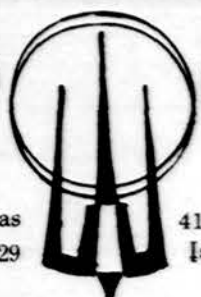
Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:29.

ORAS

Saulėta. temperatūra dieną 80 l., naktį 65 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-1729

4144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

MŪSŲ IŠKILIEJI VEIDAI

ALVYDAS BARIS — MEDICINOS DAKTARAS

„Pasižadu jus visus nemokamai gydyti, tik turėsit atvažiuoti į Wisconsiną... dalinai su humoru, bet daugiau iš širdies, pasakė Alvydas Baris savo artimiesiems, susirinkusiems jo pasveikinti su medicinos daktaro diplomu.

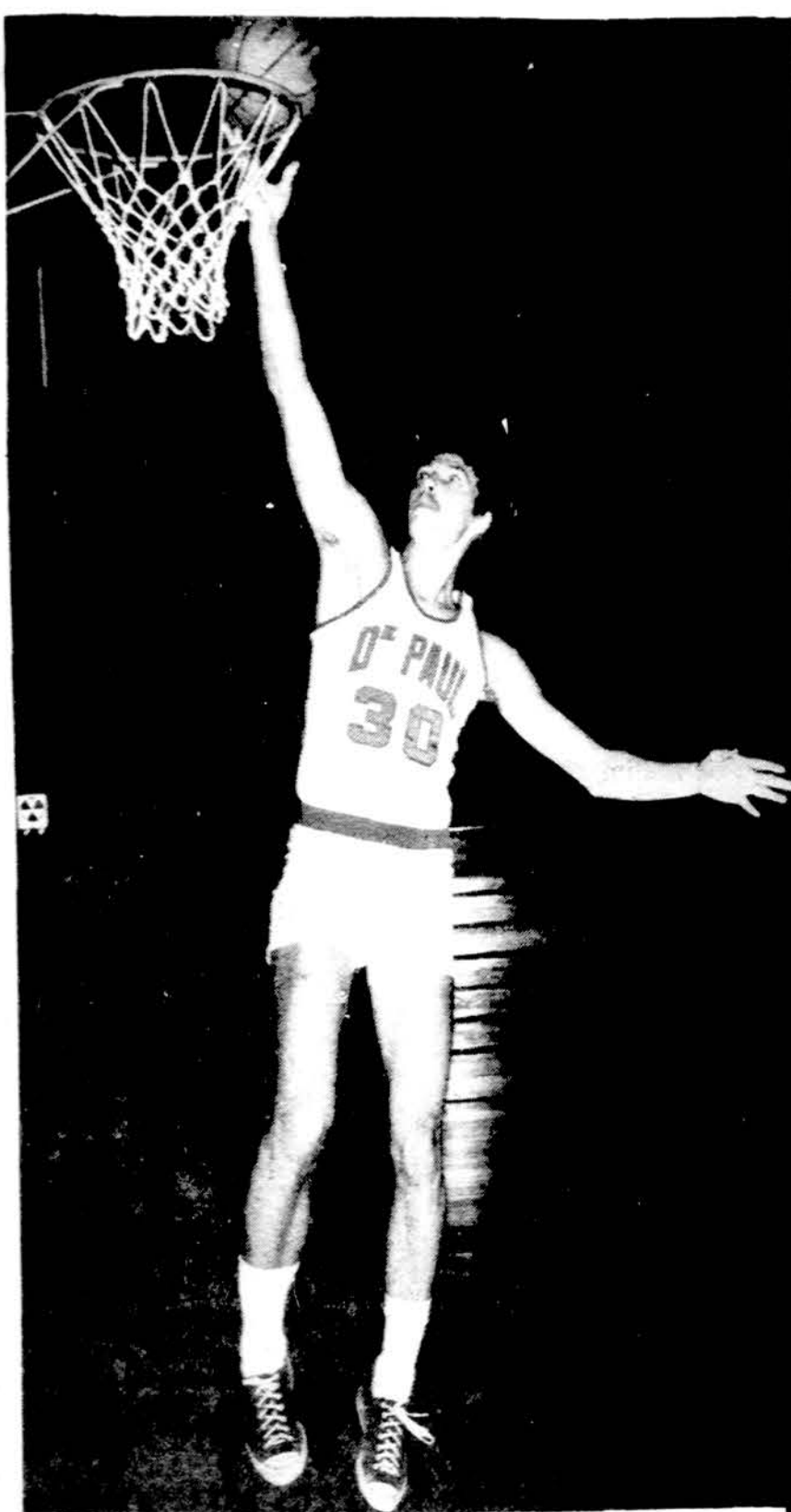
Širdies darbštumo ir užsiėmimo jis turėjo visuomet užtektinai. Gimęs 1953 m. Kenoshoje, su tėvais persikėlė į Chicago, kur baigė St. Lawrence gimnaziją. Kaip puikus krepšininkas ir geras mokinių gavo stipendiją DePaul u-tė. Baigęs psichologijos mokslus, nenurimo. Gerą pažymių ir užsiėmimo dėka buvo priimtas į Rush u-tė medicinos fakultetą. Ir štai jaunas daktaras žada būti „Family Practice“ specialistas ir išvyksta 3-jų metų praktikai į Wausau miesto ligoninę, Wisconsin valstijoje, kur, tikriausiai, liks ir gyventi.

Širdies, darbštumo ir užsiėmimo jis turėjo ir krepšinio aikštėje. Neilgai truko jam iškili St. Lawrence mokyklos komandoje: pastebėtas ir pa-

kviestas garsiojo trenerio R. Meyer, jis žaidė už DePaul u-tę, reprezentavo mūsų rinktinę Europos gastrolėse, rado laiko dalyvauti A.A.V. lygoje ir pagaliau 12 metų ištisai buvo Chicago „Litanicos“ komandos šulės. Žaisdamas kraštinio puolėjo ar centro pozicijoje, jis pasižymėjo veržlumu ir ypatinga kovos dvasia po lentomis, o gyvenime visuomet gaudamas didžiausius ir pavojingiausius.

Savo krepšinio karjeros pabaigai, atsiviekindamas su „Litanica“ ir lietuvišku sportu, kaip tokiu momentu ir turėtų būti, Alius iš Baltijos žaidynių grįžo pasipuošęs meistro titulu. Jam išvykus, tuštuma liks „Litanicos“ komandoje, o tuo pačiu ir lietuviškame krepšinyje.

Linkint jam geriausios sėkmės dekingas liks „Litanicos“ klubas ir visa sporto sąjunga už tuos puikius momentus krepšinio aikštėje ir visada prisimins jį kaip puikų krepšininką ir žmogų.

Dr. Alvydas Baris De Paul universiteto uniformoje.

— Natalija Leiputė atstovauja P. Australijos mergaičių teniso rinkinei tarpvalstinėse pirmenybėse ir tikisi laimėti pirmą vietą. Jos jau laimėta prieš P. Australijos antrąją rinktinę 12-0 ir prieš Canberą 11-1, sekantios rungtynės bus prieš Victorijos valstijos rinktinę.

R. Sidabras, Adelaide

TINKLINIS

„NERIS“ FINALE

180 komandų pradėjo Chicago miesto tinklinio varžybas. „Neris“ su 13 m. ir 17 m. komandomis laimėjo pirmas vietas pietinėje Chicagoje. Šiandien Grant Parke tos abi komandos žaidžia dėl pirmos vietos prieš šiaurinės Chicago nugalėtojus.

Gi sekantį sekmadienį, birž. 28 d., Ill. Benedictine College, Lisle, Ill. prasidės JAV Junior Olympics tinklinio pirmenybės. Jos vyks tris dienas, o liepos 1 d. bus finalai. Dalyvauja 80 komandų iš visų JAV, o jų tarpe ir „Neris“ trys: mergaičių 15 m., berniukų 15 ir 19 m. komandos.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

— Krepšinio pirmenybės Lietuvoje baigėsi Vilniaus „Statybos“ pergale. Jai atstovavo dauguma žaidėjų, normaliai žaidžiančių už JAV Sąjungos pirmenybėse. Tuo tarpu Kauno „Žalgirio“ žaidėjai išsisklaidė po Kauno „Atleto“ ir „Drobės“ klubus. Paskutinėse rungtynėse „Statyba“ po geros kovos įveikė „Atletą“ 102-97 ir užsitikrino titulą.

— Futbolo pirmos lygos pirmenybėse Vilniaus „Žalgiris“ padarė tik lygiąsias 1-1 prieš Kastrą ir krito į 18-tą vietą. Tuo tarpu antroje lygoje Klaipėdos „Atlantas“ laimėjo prieš Mogiliovą 3-1 ir laikosi 8-je vietoje.

— Lengvosios Atletikos tarptautinės varžybose Vienoje dalyvavo šeši kraštai. Keletas lietuvių pasiekė gerus pasekmių. Štai vilnietis R. Sausaitis laimi 3000 m. per 8:00.54, šiaulietis L. Baikauskaitė laimi 1500 m., 400 m. laimi R. Valiulis per 47.26 sek. ir kaunietė M. Butkienė iškovoja pirmą vietą šuolyje į tolį su 6,40 m.

— Tinklinyje Lietuvos meistrų tapo Vilniaus „Mokslas“ komanda. Lemiamose rungtynėse gražioje 5 setų kovoje ji įveikė Vilniaus „Aušrą“ 3-2.

TRUMPAI IŠ FUTBOLŲ PASAULIO

— Anglijos F.C. Liverpool turi kuo didžiuotis, o ypač jo treneris B. Paisley. Per paskutinius septynerius metus Europoje taurės varžybose F. C. Liverpool laimėjo net 9 titulus ir trofėjus.

— V. Vokietijos rinktinėje, kuri laimėjo du pasaulio meistro titulų ir du kartus Europos meistrystę, daugiausia įvarčių yra pasiekęs G. Mueller — 68, jį seka V. Seelles — 43, F. Walter — 33, o dabartinis centro puolėjas K. Fisher yra 7-je vietoje su 23 įvarčiais.

— Italijos futbolo pirmenybėse po didžiojo kyžių skandalo žiūrovų skaičius sumažėjo 10 nuosimčių. Nežiūrint to, paskutinį sezoną Italijos futbolo rungtynes stebėjo 6,69 milijonai žiūrovų su 28.000 žiūrovų per rungtynes vidurkiu. Tuo tarpu Vokietijoje, kur futbolas taip pat pirmaujantis sportas, žiūrovų vidurkis per rungtynes yra 23.000.

Vyt. K. Krikščionas

LAUKO TENISAS

PABALTIEČIŲ GRAND RAPIDS

Šių metų pabaltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks rugpjūčio 1 ir 2 d. Grand Rapids, Mich. Jas rengia latvių sporto klubas. Varžybos vyks East Kentwood High School teniso aikštėse, kampas Kalamazoo ir 60-ta gatvė. Varžybų pradžia 9 val. rytą. Programoje: vyrų A ir B ir senjorų (virš 45 m.), moterų, jaunių ir mergaičių žemiau 18 m. ir vyrų bei mišrūs dvejetai.

Registruotis iki liepos 29 d. pas Eriks Zirnīs, 1403 Pickett Str., Grand Rapids, Mich., 49508, tel. 616-455-7488. Lietuvių žaidėjai kviečiami gausiai dalyvauti.

LIETUVIŲ MARQUETTE PARKE

Kaip jau skelbėme, šį savaitgalį Marquette Parke vyks lietuvių lauko teniso pirmenybės. Jas ruošia Chicago lietuvių lauko teniso klubas. Varžybų pradžia 9 val. rytą šeštadienį, finalai sekmadienį 1 val. p.p. Tikimasi apie 70 dalyvių, net iš Detroito, Clevelando ir New Yorko.

Teniso aikštės yra prie 67-tos ir St. Louis gatvių.

IŠ AUSTRALIJOS PAKRANČIŲ

— Lietuvių - latvių krepšinio klubas „Adelaide“ pradeda naują sezoną Australijos pirmenybėse su nauju įkvėpimu ir importuotu iš Amerikos Oklahoma u-to juoduku Tony Wilkerson. Jis yra 24 m., 197 cm ūgio, turi puikų šuolį ir metimą, gali žaisti puolime arba gynyje. Tai 7-tas amerikietis pietinės Australijos lygoje. Pirmosios pirmenybių rungtynės vyks Apollo stadione prieš geriausią P. Australijos komandą „West Adelaide“. Žada būti aukšto lygio ir įdomios rungtynės ir tikimasi nemažo būrio tautiečių atsilankymo.

S. JOVAIŠA — EUROPOS MEISTERIS

Iškilusis Kauno „Žalgirio“ krepšininkas, jau 5 metai Sov. Sąjungos rinktinės narys, grįžęs iš Europos pirmenybių Čekoslovakijoje sėdėjo prie išsiilgtų vartininkų lėktuvų ir su pasididžiavimu žiūrėjo į parsivežtą aukso medalį su Europos meistro titulu.

Po trijų mėnesių treniruotės, eilės turnyrų, rungtynių ir Europos pirmenybių, pagaliau jis su šeima gavo penktą dienų poilsio Palangoje. Po to, tuoj vėl turi grįžti į Maskvą kur prasidės treniruotės su Sąjungos studentų rinktinę artėjančiai universiada Rumunijoje.

Džiaugėsi S. Jovaiša tuo aukso medaliu, nes jis buvo pirmas jo karjeroje. 1977 m. jis laimėjo sidabro medalį universiadoje, 1978 m. tokį pat pasaulio pirmenybėse, tokį pat su „Žalgiriu“ Sąjungos pirmenybėse ir bronzos paskutinėje olimpiadoje. Čekoslovakijoje jis žaidė puikiai ir nuolat pirmame penkete, dažnai pelnydamas nemažai taškų. Ypač gerai jis derinosi greituose antpuoliuose su latviu V. Valters, nauja Sąjungos ir visos Europos krepšinio žvaigžde.

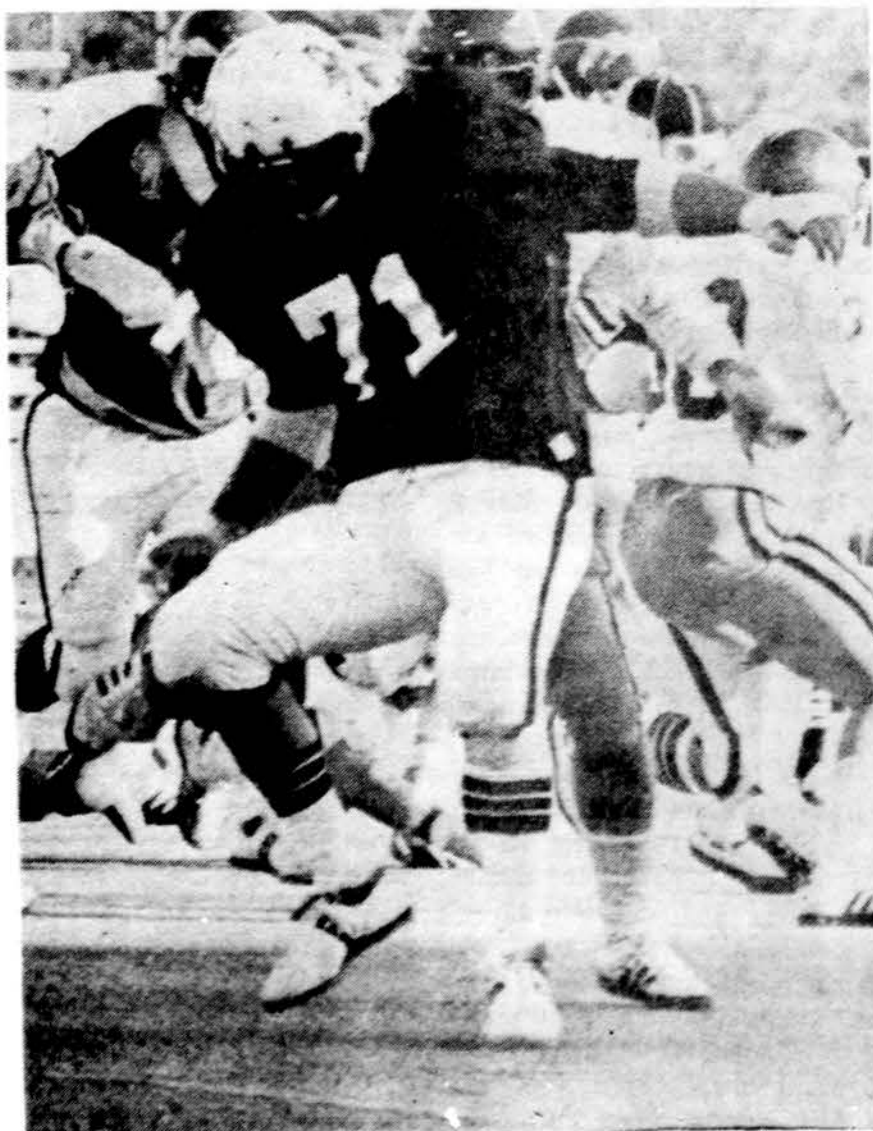
Jie du ir buvo pagrindinė priežastis, kad Sąjungos rinktinė taip užtikrintai ir lengvai laimėjo meistro titulą jau 13-tą kartą. Finale ji vėl susitiko Jugoslaviją ir užtikrintai laimėjo 84-67. Pirmenybės buvo nauja ir įdomia sistema. Pradžioje dvi grupės po 6 komandas. Pirmoje Jugoslavija, Italija, Sov. Sąjunga, V. Vokietija, Lenkija ir Turkija. Kitose Ispanija, Čekoslovakija, Izraelis, Prancūzija, Anglija ir Graikija. Trys pirmosios kvalifikavosi finalinei grupei, o likusios žaidė dėl 7-12 vietų. Iš pirmos grupės kvalifikavosi Jugoslavija, Italija ir Sov. Sąjunga, kuri, kaip niekada iki šiol, atkavė Jugoslaviją 108-88 ir Italiją 97-67. Prieš tas dvi Maskvos olimpiadoje ir dar taip neseniai ji buvo pralaimėjusi.

Iš kitos grupės kvalifikavosi be pralaimėjimo Ispanija, Čekoslovakija ir Izraelis. Finalinėje grupėje geriausia pasipriešinimą Sov. Sąjungai davė Ispanija. Ji antrame kėlinyje dar turėjo persvarą, bet pralaimėjo 110-103. Vėliau ji pralaimėjo Čekoslovakijai dėl trečios vietos 101-90. Penktą liko Italija, nugalėjusi Izraelį, pernykštį vicemeisterį, 116-98. 7-je ir 8-je vietoje liko Prancūzija ir Lenkija, neturėdamos didesnio centro, tačiau Jugoslavijai ir Čekoslovakijai pralaimėjo tik poras taškų skirtumu. Toliau sekė V. Vokietija ir Anglija, padariusios puikią pažangą ir pralaimėjusios Graikijai ir Turkijai.

AMERIKIETIŠKAS FUTBOLAS

RIMAS KOŽICA SU CHICAGO „FIRE“

Ne su Chicago ugniaisiais, bet su amerikietiško

Rimas Kozica rungtynių metu.

Specialios investigacijos ir — NAUJOS BYLOS

Gavusi milijonus dolerių, prie Teisingumo departamentu prijungta vadinamoji specialioji investigacija įstaiga siuntinėja savo pareigūnus į Sovietų Sąjungos kontroliuojamus kraštus, į Izraelį ir renka iš komunistų ir žydų kaltinimus prieš vadinamus karo kriminalistus.

Kas yra nusikaltęs, suprantama, turi atsakyti prieš teisingumo įstaigas, tačiau paskutiniuoju metu imami kelti kaltinimai ir prieš Chicagoje, St. Peterburge gyvenančius lietuvius, kurie mūsų visuomenei yra žinomi kaip tvarkingi ir verti pasitikėjimo žmonės. Minėti įstaiga įjūrusiai veikia, ieškodama vadinamųjų nacių kolaborantų, bet visiškai nekreipia dėmesio į tai, kokius nusikaltimus vykdė ir tebevykdo komunistai ir jų kolaborantai. Ši vienatėsiškumą yra labai įtikinamai išlėkęs kongresmenas John M. Ashbrook (resp., Ohio) savo kalboje, pasakytoje JAV Atstovų rūmose, gegužės 28 d. Jis kalbėjo: „Naciai išžudė 6 mil. žydų ir daug milijonų krikščionių. Tai nusikaltimai, kurie reikalauja, kad būtų nubauti visi, kurie yra nusikaltę. Tačiau tuo pačiu metu mes neturime pamiršti, kad komunistai yra išžudę net dar didesnę skaičių krikščionių, žydų ir musulmonų. Ir mes negalime dovanoti tų nusikaltimų. Hitleris ir Stalinas ir daugumas jų būdėlių jau yra nebegyvi, bet dabartinė Sovietų Sąjungos vadovybė yra dalis Stalino žmogžudžių mašinos. Jie niekada nepasiektė ir niekada nesigalėjo. Karo nusikaltėlis Herbert Kroeger tarnavo nacių SS saugumo tarnyboje. Paskutiniu laiku jis buvo Rytų Vokietijos Maskvai klusnaus parlamento narys ir taip pat redakcijos narys Socialistų vienybės (komunistų) partijos teorinio žurnalo „Einheit“ (Vienybė).“

Toliau kongresmenas Ashbrook išskiria, kad kitas Hitlerio tarnas, — Kurt Lande, veikęs nacių saugumo policijoje, pasižymėjęs žiauriais tardymais, kurie buvo areštuoti dėl pasikėsinimo prieš Hitlerį, po karo padėjo komunistams Rytų Vokietijoje suorganizuoti saugumo policiją ir tapo Valstybės saugumo ministerijos štabo nariu.

Toliau kongr. Ashbrook priminė, kad naciai Ernst Grossman, buvęs Sachsenhausen koncentracijos stovyklos sargybinis, nacių SS dalinių narys, pakilo į Rytų Vokietijos Socialistinės vienybės (komunistų) partijos centrinį komitetą. Kai Vakarų Vokietijoje praminė, komunistai Grossmaną ramiai sau iš centro komiteto perkėlė vadovauti vienam kolchozui. Ir tik tokia „pabauda“ jam buvo už ankstyvesnius nusikaltimus.

Išlėkęs šiuos faktus, kongr. Ashbrook pažymėjo: „Mes negalime dovanoti nacių nusikaltėliams, kurie tūkstančius sovietų žydų mirčiai sumetė į Babą Jarą duobę, bet mes negalime atleisti ir komunistų kriminalistams, kurie išžudė ne mažiau kaip 11,000 lenkų karininkų ir užkėdė juos Katyno miškuose 1940 - 1941 metais.“

Prisiminęs nacių karo kriminalistų ieškojimą JAV-se, kongr. Ashbrook tarė: „Mes nenorime karo kriminalistų savo krašte, tačiau mes turime būti tikri, kad nė vienas nekaltas žmogus nebūtų neteisėtai apkalintas. Įrodymai, gauti iš sovietinių šaltinių, yra suinteršti, sugadinti istorijoje žinoma komunistų melais ir klaidomis. Kaip Atstovų rūmų žvalgybos komitetai 1980 m. vasario 6 d. paskelbė CIA, yra nustatyta sovietų praktika

naudoti klatojimus savo slaptuose veiksmuose ir psichologiniame kare prieš JAV“.

Toliau Ashbrook priminė, kaip prieš 30 m. Sovietų vyriausybė siuntė savo liudininkus, kurie po kreiva priešlaikiai teisme išklaidytų Viktoro Kravčenko pateiktus duomenis apie vergų lagerius Sovietų Sąjungoje. Ir Prancūzijos teismams patikėjo Kravčenkai, ne Sovietų melagingiems parodymams. Kongr. Ashbrook pabrėžė: „Klatojimai ir melai yra komunistų įprastas ginklas“. Jis priminė ir Frank Walus teismą, kur jis buvo melagingai apkalintas buvęs nacių kriminalistas. Gindamasis jis turėjo išleisti 60,000 dol., bet pagaliau V. Vokietijoje suieškotais dokumentais buvo įrodyta, kad jis negalėjo dalyvauti jam primate tamuose žiaurumuose, o liudininkai, kurie tarėsi, kad jie atsimena jo veidą po 35 m., buvo rasti aiškiai suklydę.

Priminęs tą faktą, toliau kongresmenas kalbėjo: „Ši byla pasibaigė gerai. Su kitomis gali taip nebūti, nes sovietai parūpina suklasius duomenis ir melagingus liudininkus, ką naudoja prieš pabėgusius nuo komunizmo dėl to, kad šie yra sovietinio režimo prieštari. Ir tai gali atnešti skaudžią žalą nekaltiesiems žmonėms. Mes ne veltui negalime pasmerkti remdamiesi sovietų įrodymais, bet mes taip pat turime būti tikri, kad joks nacių ar komunistų kriminalistas negautų pas mus prieglaudos“.

I tuos nešališkus paties amerikiečių pareiškimus turėtų atkreipti dėmesį Specialioji investigacija įstaiga ir JAV teismai bei Teisingumo departamentas, taigpi ir šio krašto spauda. Maskvos, tos klatojimų meistrė, duomenimis ir liudininkais negalima pasitikėti. Būtų neteisėtai nubaudžiami žmonės, veikiant pagal sufabrikuojamus tariamus įrodymus, gaunamus iš už geležinės uždangos. Antra, tos specialios investigacijos įstaigos darbas neturi būti vienašališkas, kovojant tik prieš nacių, kurie dabar jau yra lavonas, o visiškai nekreipiant dėmesio į dabar komunistų vykdomus kruvinus darbus, tautų genocidą.

JAV įstaigos turi pasekti pavyzdį tų kraštų, kurie nevengia kelti balsą prieš dabartinius komunistų nusikaltimus. Komunistų kalėjimuose neseniai žuvo estų mokslininkas Juri Kukk. Grupė prancūzų mokslininkų, vadovaujama prof. Rabette, paskelbė, kad Maskva turi būti boikotuojama už tą nusikaltimą. Prof. Rabette gerai pažįsta estų Kukk, kuris 1975 - 1976 m. mokslininkų pasikėitimo programoje buvo atvykęs į Prancūziją ir kartu dirbo su prof. Rabette. Protestuodami prancūzų mokslininkai nebevažiavo į elektros - chemijos specialistų konferenciją, turėjusią įvykti Maskvoje. Protestuodami prieš įžymaus esto Mart Nikluso persekiojimą, prancūzų intelektualai, jų tarpe Simone Beauvoir, Andre Glucksmann, Jean Francois Revel, paskelbė Amnesty International organizuotą atsisakymą. Specialus komitetas, susirūpinęs Kukk ir Nikluso likimu, pasiuntė atitinkamus raštus tūkstančiai JAV mokslininkų, atkreipdamas jų dėmesį į dabartinius Maskvos žiaurumus prieš šiuos žymius žmones.

Vargu, ar kas kitas geriau žino apie Maskvos spaudą ir skriaudas, kaip lietuviai. Mūsų pareiga priminti, kad pasaulis netikėtų Maskvos melais, o ryžtingiau pajudėti prieš komunistų tebevykdomą genocidą.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO SĄJUNGOS POLITINĖ KONFERENCIJA

Reportažas ir pastabos

LINAS RIMKUS

(Tęsinys)

Baigdamas Alexander Epstein vėl pabrėžė svarbą nepertempti emocijų stygų, pasiūlyti kurio nors asmens teismui. Tiesa, kai kada naudojamos įrodymais, atvežtais iš Sovietų Sąjungos. Tuo klausimu jis pasisakė esąs abejingas teigimais, kad naudojami įrodymai yra suklaidoti, nes amerikiečių juridinė sistema pakankamai atidi klastotes išaiškinti. Be to, sovietai jau tiek dažnai yra melavę, kad jų patikimumas yra lygus nuliui. Jis taip pat pabrėžė, ypač susirinkusiai jaunėsiarai kar-tai, kad tautos tradicijos yra nepamainomas turtas, vertas saugojimo ir puoselėjimo, ir palinkėjo, Lietuvos himno žodžiais, „eiti vien takais dorybės“.

Simas Kudirkas ir Alexander Epstein.

Atsakydamas klausimus, A. Epstein pastebėjo, kad nevisi žydai galvoja, kad lietuvių tauta naikino žydus. Atvirkščiai, daugumas ne taip galvoja. Tokį išpuolį leidžia susidaryti mažumos triukšmingi balsai. Toliau, užklaustas apie kai kurių žydų padarytas skriaudas lietuviams, jis pareiškė, kad kriminalistai turi būti išaiškinti, nuteisti ir nubauti, nepaisant kas jie bebūtų. Tuo pačiu, jis perspėjo nelyginti tai, kas įvyko lietuviams ir kitiems, su tai, kas įvyko žydams. Niekas nepri-lygo sistemingam žydų žudymui, kurio tikslas buvo visiškai žydų išnaikinimas.

Vienas Kanados LB veikėjas paklausė, ar galima tikėtis žydų paramos, skelbiant principinius pareiškimus, pvz., reikalavimus nepriklausomybės Pabaltijo kraštams.

vyktų tartis su JAV Teisingumo departamentu pareigūnu, tvarkančiu karo nusikaltėlių skyrių, dėl bylų, iškeltų kai kuriems nekaltiesiems lietuviams.

Turbūt visų susirinkusių nuotaikas tiksliausiai išreiškė Simas Kudirkas, kuris, priėjęs prie mikrofono, pareiškė: „Užtenka durnystių! Užtenka vienas kitą kaltinti! Užtenka spjauti vienas kitam į veidą, į sielą!“

Prieš pietų pertrauką dar kalbėjo Pierre Talente, Baltųjų rūmų štabo politinių reikalų skyriaus darbuotojas. Savo pastabose jis paminėjo, kad etninių reikalų svarstymas buvo perkeltas į politinių reikalų skyrių, prezidentui Reaganui perėjus vairą. Tuo būdu etninių grupių balsas bus labiau girdimas, nes politinio

skyriaus viršininkas Lyn Nofziger yra vienas įtakingiausių Baltųjų rūmų štabo narių. Be to, jis paragino lietuvius sustiprinti savo politinę jėgą, aktyviau dalyvaujant JAV politiniame gyvenime, ar net išrenkant savo atstovą ar senatorių.

Prof. Antano Klimo paskaita

Po pietų paskaitą skaitė Rochesterio universiteto profesorius dr. Antanas Klimas. Tema — Taškento rezoliucijos ir jų galima įtaka Lietuvos rusifikacijai.

Profesorius Klimas pradėjo savo paskaitą vieno žymiausio 18-to šimtmečio lietuvių kalbininkų, poetų, matematikų bei religinių vadovų — vyskupo Antano Baranausko — žodžiais: „Kalba yra žmogaus dvasios organas, žmogaus minties ir jausmo išraiška; ja kalbančios genties visuomeninio ir privataus gyvenimo veidrodys; genties intelektualinių ir moralinių vertybių saugykla. Kalba yra ryšys, siejantis laiką ir erdvę, vienijantis visas kartas ir asmenybes, individus. Kalba yra ir kartu gyvas, tradicinis svarbiausių įvykių bei genčių tarpusavio santykių metraštis“. Anot prof. Klimo, vyskupo Baranausko pasisakymas nusakė ne tik kalbos funkcijų pobūdį, bet taip pat nurodė kalbos dvasines vertybes, kurios yra nepamainomas tautai. Del to, bet kokie pasikėsinimai į kalbos gyvas, tūtingumą, ir jos normalų vystymąsi, turi būti laikomi bandymu tą kalbą sunaikinti.

Pasak dr. Klimo, pokario metais buvo išreikštas didelis

susirūpinimas, kad tiek tautai, tiek kalbai, grėsė palaipsniš sunaikinimas. O atsitiko atvirkščiai. Iš tikrųjų, buvo laikotarpis, kurio metu lietuvių kalba kūrėsi, augo, klestėjo. Vadinamojo atoslūgio metu po Stalino mirties net atrodė, kad kova lietuvių kalbai išsilaikyti buvo laimėta.

Tačiau, apie 1979 metus iš Lietuvos pogrindžio pasigirsta pagalbos šauksmas — S.O.S. Pasauli! Čia susiduriama su daugeliu žinomų, pusiau žinomų ir dar nežinomų įvykių, kurių kulminacinis taškas yra Taškento konferencijoje. Iš tikrųjų, jos genezė ir vystymasi buvo galima pastebėti ir anksčiau; Komunistų partijos kongresuose jau ilgai kalbama apie pagaminimą „sovietinio žmogaus“, kuris tarp kitko kalbėtų rusiškai. Kilus neigiamai reakcijai tai minčiai, ji buvo padėta nuošalin, bet vis dėlto, nuolat buvo duodami nurodymai rusų kalbos mokymo stiprinimui nerusiskose respublikose.

Taškento konferencija, pavadinta „Rusų kalba — Sovietų Sąjungos draugystės ir bendradarbiavimo kalba“, kuri vyko 1979 gegužės 22 - 24, buvo plačios apimties susirinkimas, kuris nustatė gaires rusų kalbos mokymo plėtojimui visos Sąjungos mastu. Tiesa, Vakarus pasiekė tik rezoliucijų siūlymų ištraukos, bet yra pagrindo manyti, kad konferencijos rezoliucijos ne daug skiriasi nuo siūlymų. Įdomu pastebėti, kad didelė dalis nutarimų taikoma Azijos, Užkaukazijos ir Pabaltijo respublikoms.

Toliau prof. Klimas supažindino klausytojus su kai kuriais Taškento konferencijos nutarimais, pabrėždamas ypač pavojingusius, kurių tarpe yra nurodymai pradėti mokyti rusų kalbos priešmokyklinio amžiaus jauniui, skatinimai naudoti rusų kalbą šeimoje, mokyklose ug-

dyti meilę ir pagarbą rusų kalbai ir pan. Aukštesnėse ir aukštesiose mokyklose siūloma ne tik išplėsti rusų kalbos dėstymo programą, bet taip pat reikalaujama kursinių ir diplominių darbų atlikimą rusų kalba, pagrindinių kursų dėstymą rusų kalba ir pan. tuo būdu pasmerkiant vietines kalbas likti „virtuvinėmis kalbomis“ ir užkertant joms kelią gyventi mokslo pasaulyje.

Prof. Antanas Klimas.

Tačiau, dr. Klimo manymu, pavojingiausias Taškento konferencijos bruozas buvo skaitlingas nerusiskųjų respublikų pareigūnų dalyvavimas. Anot jo, turbūt kilo gana didelis nepasitenkinimas, kai buvo paskelbti ankstesnieji nurodymai. Tam numalšinti, tarsi nerusų respublikų atstovai ragino, kad jų respublikose būtų sustiprintas rusų kalbos mokymas. Turint omenyje, kad dvikalbiškumo atveju viena kalba visuomenėje dominuoja, yra savaime aišku ko yra siekiama — skatinti dvikalbiškumą su dominuojančia rusų kalba, o po to bus lengva grįžti prie vienkališkumo, kitaip sakant, prie visiško surusinimo. Antra vertus, toks spaudimas gali išaukti reakciją respublikose, kurioms taikomi Taškento konferencijos nutarimai. Juk anksčiau caro bandymai surusinti lietuvių paskatino, iš dalies, tautinį atgimimą.

(Bus daugiau)

Lietuvių Bendruomenės ir Jaunimo sąjungos politinės konferencijos prezidentas kalbantis su dalyviais. (Nuo kairės į dešinę: V. Vaitas, A. Kamantas, Lietuvos gen. kons. New Yorko Anicetas Simutis, JAV LB pirm. Vytas Kutas, Kanados LB pirm. Joana Kuraitė, Estijos konsulas Jackson ir PLJS vicepirm. politikams reikalams Gintė Damušytė.)

Nuotrauka Vytauto Maželio

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

14

Stebint Dariaus Lapinsko režisuotą tos dramos spektaklį, gal daug kam buvo nuostabu, iš kur tas nežinomas Juozas Boley atsirado? Tačiau aš nė kiek nenustebau, nes pats „jo rankose“ esu buvęs.

Įdomūs, gražūs laikai tai buvo. Ka šandien galime sakyti apie Juozą Boley ir kitus Lietuvos vyčius, kurių organizaciją įsteigė senosios kartos atstovas Antanas Norkūnas? Manėm, kad, mums suplaukus į šią šalį, vyčių vaidmuo jau bus visai nebereikalingas ar bereikšmingas, gal kartais net juokingas, nes jie tarp savęs daugiausia angliškai kalbasi ir jų ritualas ne vienam gal atrodė atsilikęs nuo dabarties dienų. Tačiau gyvenimo tekmė parodė ką kita.

Tridešimčiai metų praalinkus nuo mūsų atvykimo, Lietuvos vyčiai ne vienu atveju tebėra gal patriotiškesni ir reikšmingesni lietuvių išieivijai, negu ne vieno mūsų vaikai. Pažvelkime šandien kad ir į Pennsylvanijos anglies kasyklų senąjį rajoną: ar ne Lietuvos vyčiai ten, kitoms buvusiomis organizacijoms, net ir kai kurioms istoriškai lietuviškoms parapijoms apendūsi ir išmirus, maždaug apie 1975 m., vėl iš naujo atbudę, perėmė lietuviškos veiklos krivulę ir, ją aukštai išlėkę, neša jau šių dienų šviesoje.

Sostinėje Washingtone Lietuvos vyčiai ne tik gyvi, bet ir veiklą. Tokių vietų, kuriose Lietuvos vyčiai ir mūsų dienomis atlieka tam tikras gyvyssios lietuviybės, jei ne žadinimo, tai bent reprezentacijos

pareigas, plačiau pasidairę rasime. Net kartais ir gailiuosi, kad vėliau Chicagoje, pasinėręs į tenykčių kultūrinių sambūrių veiklą, Lietuvos vyčius pamiršau ir nuo jų atitolau. Nors nario priesaiką daviau 1950 m. Great Necke. O priesaika juk lieka amžina.

Apsigyvenęs Great Necke pas Vyčių veikėją Aleksą Vasilauską, turėjau progos ne vieną kartą susitikti ir ranką paspausti tuo metu jau žilagalviui Lietuvos vyčių įkūrėjui, gana sentimentaliam senukui Antanui Norkūnui, kurs į Vyčių didesnę šventes atvykdavo iš Massachusetts valstijos. Jis man parašydavo dar sentimentalesnius laiškus apie Bažnyčios ir Lietuvos meilę, net siūlė sukurti šeimą su kuria nors vyte. Kartais be reikalo iš jo gal ir pasišaipydavau, tačiau šandien, kai jo kūnas seniai jau žemėje dūli, kitaip apie Vyčių organizacijos įsteigėją galvoju: jo pasėta ir vėliau plačiai suklestėjusi sėkla buvo ne tik seniau reikalinga, bet tebėra reikalinga ir dabar. Lietuvos vyčiai, gal daugiausia sujungę tą katalikišką išieivijos lietuvių dalį, kuri netelpa kitų organizacijų rėmuose, atlieka reikšmingus uždavinius. Svarbiausia, kad jų eilėse šiuo metu jau yra nemažai III ir IV Amerikoje gimusių kartos atstovų net ir iš mišrių šeimų. Vargu, ar kas kitas būtų pažadinęs juose jau suklestėjusį lietuvišką protėvių kraują, jei ne vyčiai.

Washingtono žinomame Georgetowno universitete veikia lietuvių kalbos kursai, kuriuose dėstytos Virginijos Gurekienės didžiąją studentų dalį sudaro kaip tik Lietuvos vyčiai. Taip pat ir pirmojoje Amerikos lietuvių sostinėje Shenandoah mieste, kur lietuvių kalba, gramatika ir Lietuvos istorija specialiuose kursuose suaugusiems dėsto lietuvių bei likę ištikimi kunigai: prelatas Juozas Neverauskas, kun. Algimantas Borčius, kun. Matas Jarašius. O kur dar lietuviškos radijo valandėlės tos vietovės, kur naujųjų ateivių beveik nėra. Pastebėtini kai

kuriose ypač rytinėse valstijose išsivystę glaudūs Lietuvos Vyčių santykiai su Lietuvių Bendruomene. Tai tildas į ateitį.

Šandien gailiuosi, kad nebeturiu Lietuvos vyčių įkūrėjo Antano Norkūno man asmeniškai rašytų laiško. O būtų įdomu juos pacituoti. Tačiau kartu jaučiu ir pasitenkinimą, kad jo laiškus perdaviau kitiems archyvais, kur jie daug ilgiau išliks.

Great Necke pagyvenęs kurį laiką, patekau ir į vietos amerikiečių dienraštį. Ir šį kartą to didžiojo entuziasto Simo Urbono dėka. Tuo metu vyko Korėjos karas, ne vienas ir mano draugų, atvykusių iš Europos, buvo pašaukti JAV kariuomenės ir išsiųsti į Korėją. Manęs karinė tarnyba jau nebelietė, nes esu gimęs prieš 1925 metus.

Kartą Simas Urbonas ir P. Povilaitis, jau tada aktyviai propagavę Lietuvių Bendruomenės idėją, išlėkė mintį, kad mes turim prisidėti prie Korėjos karo. Kuo? Pinigais, nes karinei tarnybai esam nebetinkami, o mus priglaudusiai Amerikai, vedančiai šventą karą prieš komunizmą, reikia padėti. Taip mes trise apibėgom Great Necko lietuvių ir surinkom per šimtą dolerių. S. Urbonas ar P. Povilaitis tuos pinigus nusiuntė valdžiai, o valdžia juos pervedė į Amerikos išdą. Taip ta kukli suma ir nuskeno valdžios išdą milijarduose, o mes jautėmės atlikę patriotinę pareigą ir nieko daugiau nesitiki-jom.

Tačiau netrukus apie tai sužinojo jauna, graži amerikietiško laikraščio korespondentė ir su fotografu prisistatė pas Vasiliauskus. Ten pat buvo pakviesti ir S. Urbonas su P. Povilaitiu. Vasiliaus-kui verčiant ir prasidėjo ilgokas apkalbinėjimas, kodėl mes, vos atvykę į šią šalį ir dar nespėję gerai susilti, jau aukojam pinigų? klausinėjo mūsų biografų, o fotografas visus tris susodinęs padarė ir kelias nuotraukas.

(Bus daugiau)

"GRANDINĖLĖ" BLOSSOM CENTRE

Sekmadienį, birželio 14 d., 2 val. p. p. "Grandinėlės" šokių ansamblis atliko pusės valandos programą Clevelando simfoninio orkestro vasaros buveinėje, Blossom Centre. Minėto orkestro "Junior committee" kvietė grupę dalyvauti vasaros sezono atidaryme, pavadintame "Yankee Doodle Day".

Šiame pasirodyme "Grandinėle" sužibėjo visu įmanomu grožiu. Didelė pavilijono scena su neslūdimis grindimis leido šokėjams išsitiesti visu platumu 24-rių merginų "Bledingelėje", 30-ties atlikėjų juostų šokyje, "Kepurnėje", Malūnė, "Žekelyje" ir kitose programos šokiuose.

Vasaros žaliuojanti gamta, tamsūs, natūralūs medžių pavilijono rėmai, sudarė nepakeičiamą fono spalvingiems, Aldonos Vaitonienės austriams lietuviškiems drabužiams. Pasaulinių artistų vartojama scena perdavė savo paslaptingą nuotaiką ir visam "Grandinėlės" kolektyvui, įkvėpdama norą "pasitempti". Šokėjai šoko, kaip niekada, atlikdami šokus su per ilgą repetitiją išmokytą preciziškumą, atnešdami žiūrovams naują, ir šokiui reikalingą, nuotaiką su kiekvienu išėjimu. Žiūrovai lydėjo šokus smagiais plojimai ir amerikiečių publikai iprastais, švilpimais.

Blossom Center paviljono didžiojoje scenoje programą atliko keturios grupės: "Grandinėle",

"Grandinėlės" koncertinė grupė

TAUTOS FONDO AUKOTOJAI 1980 METAIS

(TĖSINYS IS VAKAR DIENOS)

Po 10 dol.:

Alantai, M. T. Aleksonis, MA, L. Alinskienė, NJ, S. Alšėnas, OH, A. Andriūšienė, MA, V. Apieks, CA, J. Astauskienė, PA, A. Astravas, MA, S. Augaitis, CT, P. Ausiūra, MI, D. Averka, MA, M. Avienis, IL, J. V. Bajerčiai, MA, L. Bajorūnas, MI, V. S. Balčiūnai, FL, J. Baltus, PA, M. Barauskas, CA, M. Bausys, MI, T. Bauza, WI, G. Bielskus, FL, R. Bitėnas, NJ, P. S. Bitleris, MI, J. Bobius, IL, A. Bortvikiene, FL, K. Brazauskas, FL, A. Bražėnas, MI, D. Bulgariš, NY, B. Brizgys, MI, E. Bublaitis, NY, dr. V. ir S. Bublys, MI, R. Budrienė, NY, V. Budris, NJ, B. Burba, MI, J. Burdulis, NY, kun. J. Brukus, AR, H. Čepas, MA, S. Chester, RI, E. Chmielaitis, FL, E. S. Cibas, MA, V. E. Čizauskas, MI, K. V. Čizunas, VA, J. V. Cyvas, OH, A. Dabys, CA, J. Dacys, MA, P. Damjanaitis, FL, A. Dičius, CA, P. Didelis, PA, K. Duly, MD, A. O. Dumčius, IL, O. Elertienė, IL, O. Elskus, CA, J. Gaizutis, MI, R. Garas, MI, E. Gaskienė, IL, V. K. Giedrys, FL, A. B. Gražulis, OH, S. A. Gražys, CA, J. ir D. Gražys, Kanada, St. Griežė-Jurgelevičius, MA, K. Grigaitis, FL, E. Grudinskienė, NY, M. ir P. Grušas, CA, V. Grybas, RI, P. Gunas, CT, M. Hap, WI, J. Hasselberg, NY, A. ir R. Ilgūčiai, NY, T. I. Janušis, MA, V. Janušis, OH, A. Janušis, NY, Janekai, MI, M. Jonaitienė, OH, E. Juciūtė, MI, J. Juodis, NY, J. Juozaitis, FL, L. Jurksis, PA, P. Juska, NJ, A. G. Jušėnas, OH, J. Jusys, MA, J. Kalėda, NJ, A. S. Kalvaitis, AR, J. ir I. Kaocius, FL, J. Kapočius, MA, J. Kapočius, MA, J. ir A. Karmuza, CT, A. ir G. Karosai, OH, J. Kasakaitis, IL, J. ir V. Kazakevičius, CA, J. Kazemkaitė, WI, P. Kazlauskas, NB, V. ir V. Kazlauskas, CA, S. ir L. Keženis, OH, K. Kikitis, IL, J. Kinčius, MI, J. Kleinaitis, IL, P. Klorys, OH, V. Kova, CA, A. ir M. Končius, MI, V. R. Kondratas, NY, dr. J. Kregždė, CA, M. Kregždė, CA, K. Kučinskienė, CA, E. Kulbis, MA, V. ir G. Kulpai, NY, E. ir V. Kuodyš, MA, dr. O. Labanauskaitė, CT, A. Lefkis, MI, V. Lelys, MI, L. Lendraitis, MA, A. Levaniūtė, CT, S. Liepa, MI, J. Lipnickas, NY, J. Litvaitis, NJ, M. V. Liulevičius, IL, U. Maceikonis, NJ, dr. I. ir A. Mačioniai, FL, B. ir J. Mačiūnai, NY, V. Mackevičius, NB, Br. ir G. Makaitis, MA, E. Manomaitis, MA, S. Mathews, MI, J. ir A. Matjokas, MA, A. Matulis, MI, A. Mažeika, FL, A. ir B. Mazelis, OH, S. Melišius, MI, T. Mickevičius, CA, J. Mikalonis, CA, L. Mingėla, MI, R. Minkūnas, OH, J. Mociškis, IL, K. Morkunas, AZ, A. Muliolis, OH, dr. V. Musonis, IL, M. Nagurskis, CT, J. Naujokaitis, OH, E. Noakienė, NY, M. Norūnas, MA, P. Normantas, NJ, K. ir J. Norvilas, NY, L. ir E. Oksas, CA, B. Olie, FL, V. ir A. Osteika, MI, E. Pagirys, FL, dr. B. Palokas, IL, K. ir A. Palušis, CT, J. Palušis, CT, S. Paltas, CA, V. Paplauskienė, CA, J. Paškauskienė, CA, A. Paškonis, IL, P. Petėnis, NJ, L. ir J. Pečiūra, MI, A. Peštenis, PA, A. ir V. Pėys, MI, E. Petelkevičienė, IL, J. Petkevičienė, OH, J. Petras, CA, A. ir A. Petrauskai, MI, I. Petrauskas, IL, J. Petrauskas, MI, S. ir I. Petravičius, CA, J. Pipiras, MA, P. Pliškūns, MA, A. Pocius, IL, J. C. Polikaitis, CA, P. ir M. Polteraitis, MI, P. Polteraitis, FL, P. Pulminskas, MA, J. J. Puodžiukaitis, CT, Pūpulis, IL, R. ir A. Pūras, NY, A. Puškoraitė, OH, E. ir P. Rackauskas, MA, G. ir W. Radvenis, CA, J. Radzius, OH, J. Rauba, NY, O. ir J. Ribinskai, MI, Alf. ir V. Rimba, MI, V. Rinkėvičius, NY, V. A. Rociūnas, OH, A. Rugys, FL, V. Rupšys, FL, J. Šabėvičius, MA, A. Sajauskas, MD, V. ir S. Sakals, RI, N. Šalkauskienė, Kanada, N. Šalkauskienė, FL, K. Sapetka, CT, a. L. Saudzėnė, PA, kun. A. Senkus, FL, A. ir G. Setikaitis, CT, kun. V. Siliauskas, CA, J. Simkus, MI, A. ir J. Simutis, NY, K. Skaisgiris, IL, V. ir P. Skirgaila, FL, I. ir J. Skirgailas, CA, S. Skorupka, MI, J. Skrudzys, CT, J. Skrudas, IL, FL, P. ir I. Tyla, MA, M. Ulėnienė, NY, R. Vadopolas, CA, A. Vaicekuskas, NY, K. Vaičiūnienė, OH, V. Vaičiūlis, NY, A. ir M. Vaišys, NJ, V. Vaitiekūnas, FL, A. Vakausienė, MA, J. ir G. Valaitis, NY, O. ir V. Valiai, MI, A. Valiulis, CA, Valtierienė, CT, Varneckas, CT, J. ir N. Veličkai, CT, J. ir B. Vencus, CA, J. ir J. Vencus, CA, Z. Vencauskas, CA, A. Vilkušienė, PA, H. Williams, CT, A. Williams, NJ, T. A. Zailskai, IL, J. Žaladuonis, NY, V. Zauinė, CA, P. Zigmantas, OH, G. ir P. Žilioniai, NY, J. ir J. Zostautas, FL, J. Žukas, NY, J. Zygas, OH.

Po 8 dol.: V. ir M. Matulioniai, OH, A. Voelys, CA.

Po 7 dol.: J. Andriūšis, NY, I. Aušrotė, CA, P. Lukas, NJ.

Po 6 dol.: M. Antanaitienė, IL, F. ir S. Kudukis, FL, A. Polikaitis, CA.

Po 5 dol.: B. Adomonis, NB, J. Agurkis, NB, J. Akstinas, CA, M. Andruska, NY, A. Antanėlis, NB, M. Antonitis, CA, S. Augunienė, FL, P. A. Ausiejs, MA, G. B. FL, V. Bacevicius, OH, V. Bačiulis, OH, J. Bajorinienė, CT, A. V. Bakūnai, OH, S. Bakutis, FL, V. Bartuska, OH, B. Basilius, CA, V. Benokraitis, OH, A. Bernotas, CT, A. Bitėnas, NJ, P. Blumus, MA, P. O. Bložiai, FL, P. A. Bukšniai, MI, I. E. Bumelis, FL, K. Butky, Kanada, F. J. Casper, MA, R. D. Cripps, MI, J. Dalboka, CA, J. G. Dičpetris, FL, A. G. Dilba, PA, F. A. Galdikas, CA, S. Geldys, MI, V. Geležūnai, IL, V. Geležūnas, IL, W. Gervickas, CT, A. L. Graudė, MA, J. ir A. Grinius, MI, L. Grinius, V. A. Gudeliene, AR, Ed. Ilenka, OH, P. A. Janulaitis, CA, J. Jašinskis, MA, P. Jasionis, WI, G. Jazukaitienė, FL, E. Jodinskis, MI, O. Jurskienė, PA, S. Juzėnas, MI, P. Kalvaitis, MA, I. Kamantauskienė, MD, D. Kaškelienė, CA, A. Kašuba, FL, O. ir V. Kavaliūnas, OH, A. Kepenis, NJ, M. Klimas, CT, J. Klimavičius, NJ, B. Krokys, NY, S. Kungys, CA, P. Kvarinskienė, FL, K. Kvietkauskienė, NJ, J. Landbergis, NY, A. Lileikis, MA, T. Liutkus, FL, B. Mačiulaitis, CT, B. Malcanienė, OH, B. Martinienė, AR, B. Martinkienė, MA, B. Martišius, MA, M. ir A. Mažeika, FL, V. ir E. Mazoliūkas, FL, P. Mickevičius, WI, J. Miežaitis, FL, J. Mika, MI, M. Mikalonis, CA, P. Mikšys, FL, V. Misevičius, CA, H. Misiūnas, CA, St. Mockevičius, CA, A. Murinas, MI, A. Norke-

Fairmount ispanų šokėjai (profesionalai), airiai šokėjai ir iš New Yorko jaunų profesionalų muzikalinė grupė su "A Yankee Doodle Dandy" pastatymu.

"Grandinėlės" atlikta lietuviškų šokių pynė buvo pati spalvingiausia ir įvairiausia, susilaukianti iš rengėjų "Perfect" įvertinimo. Clevelando televizijos 8 kanalas, 6 val. žiniose parodė "Grandinėlės" mergaites šokančias "Kepurnėje".

"GRANDINĖLĖ" BAIGĖ SEZONĄ

Rugsėjis — birželis "Grandinėlės" darbo rėmai. Vasara skiriama poilsui ir naujų inspiracijų ieškojimui.

Trečiadienį, birželio 17 d., DMNP auditorijoje "Grandinėlės" nariai susirinko paskutinei repetitijai, kurioje dalyvavo ir grupės globėjas klebonas Gediminas Kijauskas, Nijolė Kersnauskaitė.

Kent universiteto PBS televizijos stoties vedėjas Ed Jurewicz. Nedaug laiko buvo skiriama ši vakarą rimtam šokiui. Tik peržvelgta pora naujų pastatymų, reikalingų ateinančių metų programoms papildyti. Didžioji re-

(Nukeita 15 pusl.)

DOYLE CEMENT CONSTRUCTION
Foundations, Patio, Sidewalks, Driveways, Garage, Floors, Steps
Free Estimates
448-2981

EDWARD'S HEATING & AIR CONDITG
24 HOUR SERVICE
RESIDENTIAL • COMMERCIAL
2876 S. Archer
247-5075

B & D SEWER SERVICE
878-3375
24 Hour Complete Sewer Service
Years of Experience
Serving Well-Satisfied Customers

SKIP'S DECORATORS
Gutters Cleaned, Repaired And Installed. Roof Repair. Painting And Decorating.
All Work Guaranteed.
Call Skip At 371-8588

ALMART ELECTRIC
Licensed • Bonded • Insured
Serving The Southwest
Side Since 1947
8541 S. Pulaski Rd.
Free Estimates
Call 585-1010

MERKLE TILING & CARPET
QUALITY TILE SERVICE
GLASS BLOCK WORK
INSTALLATIONS.
REPAIR & MAINT.
FREE ESTIMATE
425-5877

CLASSIFIED ADS

VYRAI IR MOTERYS

FURNITURE/MAJOR APPLIANCE SALES

Immediate opportunity exists for individuals Experienced in Furniture/Major Appliance sales.

For your experience you will receive good earnings, hospitalization, life insurance, liberal discounts, paid vacations and holidays.

Apply to Personnel Department

GATELY'S
6901 W. 159th Street
(Bremontowne Mall)
Tinly Park, Illinois
Equal opportunity employer, m/f.

MISCELLANEOUS

DAŽAU NAMUS

Dekoruoju kambarius. Įrengiu rūsius. Atlieku įvairius statybos darbus. Nebrangiai. Skambint po 4 val. popiet

TEL. — 597-3643

COSSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4239 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKLYMŲ, PILDOMI FILIETYSBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkas vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatai galite kviesti lietuviškai, palikite savo pavarę ir telefoną.

SERAFINAS — 636-2960

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Pisumame ir valkuojame visų rūšių grindis.

Tel. — RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda.

Kitus daiktus. Ir iš toli miesto le-

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garaž. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-05 val. vakaro.

Tel. 478-3950

REAL ESTATE

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI

Sekmadienį, birželio 28 d. nuo 1 iki 4 val. popiet

6204 S. KOMENSKY

3-jų miegamų mūro rezidencija. 2-jų mašinų garažas. Puikiai išlaikytas.

\$58,500.

— 0 —

3625 W. 84th PLACE

22 metų senumo 3-jų miegamų mūro rezidencija, įrengtas rūsys. Garažas.

\$58,500.

— 0 —

6129 S. ALBANY

5 kambarių angliškas mūro bungalov. Pilnas valgomasis. 2 maš. garažas.

\$49,900.

— 0 —

3237 W. 71st STREET

Savininkas finansuoja 2-jų miegamų mūro namą. Garažas. Prašo \$55,000.

BUDRAITIS REALTY

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

WESTLAWN — Savininkas parduoda mūr. namą. 4 miegami, 1½ vonios. Centr. oro vėsinimas. Garažas. Virš \$60,000. Atidarymas apžiūrėjimui sekmd. nuo 12 iki 4 val. popiet — 6334 So. Tripp. Avenue, Tel. 460-6399.

CICERO — 1439 S. 50th AVENUE

6-ij butų pajamų nuosavybė Kaina \$65,000. Kreiptis į savininką telef. 652-6003.

Open house Sunday 1 to 5 p.m.

Marquette Park

7251 S. FRANCISCO

3 full baths, 4 bedrooms, or small income upstairs. Near transportation. Ideal for growing family or in-laws. Immed. possession. Mortgage terms available.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drandimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 839-8368

PERRY PLAZA MOTEL

PARDUODA 3-JŲ KAMB. BUTUS

Arti Super Market. Maži mokesčiai ir apdrauda.

Fireproof. Swimming Pool.

Hot Springs, Ark. 71901

Tel. 501-623-8814

DEMESIO

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Telef. GA 4-8854

NAMŲ APSILDYMAS

Istatant naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinus pečius į gazuinius.

ALBIN BANY, Telef. 447-8806

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. Union Pier, Michigan, 5-ijų kamb. (2 mieg.) butas. Visam sezonui ar savaitėms. Skamb. 616-469-3599 arba Chicagoje 312-847-7457.

ISNUOMOJAMAS 4 Kambarių butas Brighton Parke.

Skambinti 247-3996

FOR RENT — 4 room heated apartment. \$210 per month. 6757 S. Artesian Ave. Tel. 927-1094.

CONKLIN ROOFING INC
ROOFING • SIDING
SHEET METAL
384-8675 or
647-8023

TILING PLUS
Complete bathroom & kitchen remodeling. All phases of tiling furnished & installed. All work guaranteed. Free est.
Call Mark Miles at
282-5526.

MARTIN BYRNE PLASTERING
Personalized estimates tailored for any individual requirements. "Our services and prices can not be surpassed."
Call 283-6182

WORK-RITE CO
SEAMLESS GUTTERS
ALUMINUM SOFFIT FASCIA AND SIDING
6901 W. Archer
586-4033

EMBRASS ROOFING
Hot asphalt — tar & gravel — roll — shingles. Time payments — reasonable estimates. Senior citizen discount. "Our reputation is your assurance of quality." Call Ray Kazlauskas at 235-6666.

ERN'S SHOE REPAIR
747 S. California Ave., Chgo.
722-6046
Shoe repair, shoe dyeing. Repairs on shoulder bags, handbags & safari bags. "Highest quality at lowest prices".

PAUL & SONS DECORATING
Interior, Exterior, Garages, Porches, Machine, Stuccoing. Lowest reasonable estimates. Additional senior citizen discount. Call Paul Lauras at 791-1417 or 842-6237.

ROUTE 12 RENTAL
1701 N. Rand Rd., Arlington Hts. — CL3-4404 ¼ mile S. E. of Palatine Rd. Complete selection of tools for do-it-yourself repair, maintenance & landscaping with this ad \$3 off on rentals over \$15.00.

MONT CLARE ROOFERS
INDUSTRIAL — COMMERCIAL
RESIDENTIAL
REPAIRS OR REROOFING
CALL 637-8988 or
637-4811

LEYDEN MASONRY
All types of brick & Cement work
Glass blocks & fireplaces
Tuckpointing
349-1272

COMPLETE LANDSCAPING
Specializing in evergreen trimming
24 hour phone service
J. LEPORE INC.
10934 S. Western Ave., Chicago
(312) 881-4700

CLEVELANDO ŽINIOS

"Grandinėlės" šokėjos Rūta Staniškytė, ir Lida Balčiūnaitė džiaugiasi vasaros žiedais pievoje.

(Atkelta iš 4 psl.)

peticijos laiko dalis buvo skirta parejusio sezono darbų įvertinimui.

Vadovas Liudas Sagys pagyrė ansamblį už prieš tris dienas Blossom Centre atliktą programą, vertindamas ją kokybės atžvilgiu beveik šimtu nuosimčių. Tokį pagyrimą jaunimas girdi ne dažnai, nes vadovo standartai aukšti. Toliau vadovas patiekė eilę statistinių duomenų. 1980 — 81 metų sezono turėta 73 repetitijos, 11 koncertų amerikiečių visuomenei ir 2 koncertai lietuviams DMNP auditorijoje.

Išskirtinai pagirti šokėjai: Algis Mainelis ir Algis Nagevičius, beveik be praleidimų lankę repetitijas ir šoka "Grandinėlės" programose nuo 1970 metų rudens. Tai Grandinėlės tvirtybės ramsčiai. Maža dovanėlė įteikta Renei Motiejūnaitėi, per sezoną nepraleidusiai nei vienos repetitijos, Edui Blumentaliui ir Alvydui Jasinevičiui, praleidusiems tik po vieną repetitiją. Kiti pagirti ir apdovanoti dėl gero repetitijų lankymo: Rūta Staniškytė, Daiva Petukauskaitė, Rasa Von Kiparski, Skaidra Von Kiparski, Guntram Von Kiparski, Kelly Walsh, Mary Ann Abramitis, Ramūnas Balčiūnas, Sigutė Bankaitytė, Darius Barzdukas, Audra Puškorūtė. Vadovas dėkojo ir kitiems "Grandinėlės" nariams, skyrusiems daug laiko grupės repetitijoms bei pasirodymams.

Grandinėlė šiuo metu šoka 34 šokėjai. Be minėtų pavardžių grupėje dalyvauja ilgametės narės Lida Balčiūnaitė, Audra Gedrytė, Vilija Pažemytė, Asta Puškorūtė, Lina Žiedonytė, Nida Marcinkevičiūtė, Rima Apanavičiūtė, Vilija Banionytė, Vija Bublytė, Genutė Merkytė ir Siga Bankaitytė. Vyrų frontą laiko Romas Plodžinskas, Wolfram Von Kiparski, Rimas Puškorius, Darius Steponavičius.

Trys pirmieji "Grandinėlės" šokėjos dalyvauja kaip viešios visuose svarbesniuose pasidymuose, tai dvi jaunuji "Grandinėlės" vaikų mokytojos Kristina Liutkutė — Freudenberger, Dalia Motiejūnaitė ir Danutė Palubinis kaitė-Wiant. Seimos ir darbų įsipareigojimai neleidžia joms lankyti visas repetitijas reguliariai. Taip pat koncertuose talkininkavo ir buvęs ilgametis "Grandinėlės" akordeonistas Romas Strimaitis, fleitistė Dalė Miškinytė bei ritminiais instrumentais grojęs Bob Mayes. Muziką tvarkė muzikinis direktorius Jonas Pažemis. Jiems visiems ačiū. Išreikšta padėka ir narsiai trijų merginų valdybai: Rūtai Staniškytei, Vilijai Pažemytei, Daivai Petukauskaitė. Jos stengėsi įnešti grupėn naujų idėjų, palaikė ir gerą nuotaiką.

Rūta Staniškytė dėkojo vadovui Liudui Sagui ir Aleksandrui Sagienei už darbą su "Grandinėlės" jaunimu įteikdama visų narių pasirašytą, jautrią kortelę. Padėką už globą Rūta pareiškė ir kun, klebonui Gediminui Kijauskui ir Nijolei Kersnauskaitė. Abiem įteiktos simbolinės dovanėlės. Klebonas "atsilygino" tardamas jautrų žodį.

Likusios repetitijos laiko minutes teko KSU televizijos programos vedėjui Ed. Jurewicz. Jis aiškino, kad universiteto televizijos

stotis pasirinko specialų projektą "Ethnic Arts and Artists" vardu, kad moksliniais pagrindais įrodytų, kad kūrybinė dviasis neegzistuoja kultūrinėje tuštumoje (cultural vacuum), kad yra stiprus ryšys tarp kūrybinės išraiškos ir etninės kultūros. Tyrimams parinktos trys rytų ir pietų Europos tautinio meno grupės. Viena iš jų grupių yra "Grandinėlės". "Grandinėlės" programa bus vienos valandos ilgio, rodoma per PBS stočių kanalus.

BAISUJŲ BIRŽELI PRISIMENANT

Birželyje pavasaris išsiskleidžia visu gražumu. Tačiau tą patį mėnesį mūsų tauta prieš 40 metų išgyveno kančios, mirties, agonijos ir didžiausio smurto dienas šimtmečių istorijoje. Todėl ir gražus birželis lietuvių širdyse ir mintyse vis atgyja kaip kruvina žaizda, kaip Baisusis Birželis.

Laisvojo pasaulio lietuviai tuos įvykius prisimena malda, minėjimais, demonstracijomis, protestais, norėdami atkreipti ir kitų tautų dėmesį ir raudonajį marą, kurį neša komunistinė diktatūra ir trionija.

Birželio prisiminimai Clevelande vyko dviejų renginių fone: Dievo Motinos parapijoje su šv. Mišiomis ir dainos bei poetinio žodžio koncertu, su poetu Bernardu Brazdžioniu iš Kalifornijos ir LTM Čiurlionio ansambliu. Antrąjį foną sudarė Pabaltiečių specialaus komiteto surengta protesto vigilija ir ekumeninės pamaldos Edgewater parke,

vakarinėje miesto dalyje. Savo išpušius apie iškilmingas pamaldas ir koncertą rašo svečias poetas Stasys Santvaras iš Bostono.

Cia sustosiu prie antrojo renginio, prasidėjusio birželio 13, šeštadienį, gražiam valstybiniam parke ant Erie ežero pakraščio, kur 9 val. ryto buvo pakeltas kryžius ir vėliavos.

Savaitgalio oras su lietuvių, apylinkėse siaučiančiomis audromis ir tornadais, nebuvo palankus tokiai viešai demonstracijai. Todėl ir į šią protesto vigilijos oficialiąją pradžią atvyko saujelė žmonių. Sekmadienį, nors dangus ir buvo kiek daugiau gera žadantis ir užklydę debesys tik laikas nuo laiko vilgė žemę, bet į ekumenines pamaldas susirinko apie 500 pabaltiečių, daugiausia lietuvių, paskui latvių ir kiek estų (jų čia maža kolonija).

Neteko pastebėti, kad čia šias tragiškųjų dienų pamaldas būtų sekusi amerikiečių spauda, radijas ar televizija. Čia buvo parėjusių tautų atstovai, kuriems mūsų tautų Kalvarijos kelias dar tebėra atvira žaizda.

Tarp JAV, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavų iškėlęs 30 pėdų metalinis kryžius liudijo, kad susirinkome į pamaldas, prašydami Aukščiausiojo amžinos ramybės žuvusiems, nukankintiems ir partizanams, maldaudami, kad tokia rykštė niekada nebeplaktų mūsų tautų ir stiprintų viltį, kad po dabarties tamsos, kančios dienų, išaš palaimingas rytas.

Išrengtame paukštiniame išrikiavo Čiurlionio ansamblis ir latvių jungtinis choras. Atidaromasis žodis, JAV himnas, invokacija, šv. Rašto skaitymai (iš lietuvių — kun. A. Goldikovskis), Čiurlionio ansamblio „Apsaugok Aukščiausias“, kun. J. A. Bacevičiaus pamokslas, Čiurlionio „Dieve geriausias“ giesmė, latvių protestanto kunigo malda, baigiamosios maldos visų tautybių kunigų ir Pabaltijo valstybių himnų užbaigė arti 50 minučių trukusias pamaldas, prieš kurias dar kalbėjo kongresmenas Erkert, vietinietis pasirodęs iš daug šioje pabaltiečių demonstracijoje dalyvauti kvieštųjų politikų.

Jas organizavo jungtinis lietuvių, latvių ir estų komitetas. Komitete lietuvius atstovavo B. Natkevičiūtė (Natas), J. Budrienė, A. Mackienė, L. Jokūbaitis ir A. Pautienis. Oficialiai buvo skelbiama, kad lietuvius atstovauja Clevelando Alto skyrius.

Po medžių, prie vieno staliuko buvo galima gauti pamfletų anglų kalba apie Pabaltijo kraštus, jų geografiją, istoriją ir dabartinę žiaurią okupaciją.

Minėjimas, kuris turėjo aiškų tikslą — atkreipti amerikiečių dėmesį į Baltijos kraštų tragediją, atrodo, vargiai pasisekė. Nėgalima sakyti, kad jis nebuvo gerai organizuotas ir prarastas, bet vieta, oras ir kitos sąlygos nebuvo tam palankios. Alto skyrius Clevelande, kuris metai iš metų šiuos minėjimus rengia, turėtų gerai pagalvoti, kaip juos padaryti labiau efektingais. O tam reikia bendro visų sutarimo, pasitarimo ir bendradarbiavimo. Dabartinė Alto skyriaus valdyba šie dalykai svetimi.

Kalbant apie Birželio minėjimą, negalima nepabrėžti dar dviejų dalykų. Pirmą, Čiurlionio ansamblis šiai sukakčiai su kaupti atidavė savo duoklę ir akiškai įrodė, kad jis dar jaunas ir energingas: jis sekmadienio rytą, 10 val. giedojo Mišias Dievo Motinos N.P. šventovėje, 12 val. už 15 mylių giedojo Edgewater parke ir 4 val. p.p. buvo vienas iš pagrindinių dainos ir žodžio koncerto išpildytojų. Valio, maestroi ir jo automobilių ir antra — kun. Gediminas Kijauskas sukūrė gražias maldas prisimenant Baisų Birželį. Tas maldas Kunigų Vienių, susitarusi su JAV LB krašto valdyba, išsiuntinėjo LB apylinkėms ir lietuvių parapijoms.

V. R.

Murphy's Party Rental

Showers, Weddings
Banquet and Catering Supplies
3114 W. 95th Tel. 423-1810

M. ESUNIS DECORATING CO.
Specializing in painting, paper hanging also removing paint & stain from wall & refinish to natural beauty.
Call after 5 even. 458-5574

TOM'S FURNITURE

Stripping and refinishing cabinets, woodwork, Free Est. Reasonable prices. Quality work.
Tel. 841-0919 or 841-4693

TONY & SONS DECORATING
EXT./INT. Quality work since 1960
Texture ceiling, wallpaper.
Senior Citizen Discount
Free Estimate. Tel. 425-0855

Perkaite "Drauga", duokite ji kitiems pasikaityti.

Crocheted Heirloom ROSARY PATTERN

Cross, Bead and connector
Padded. \$2.00 Prepaid
TONY'S ORIGINAL CROCHET PATTERNS
P.O. Box 2189-D
Loves Park, Ill. 61131

K & C TUCK POINTING
TUCK POINTING & MASONRY
SAND BLASTING
Building Cleaning, Chimney Repairs
Mason Repairs, Glass Block Work
Fully Insured, Free Estimates
3015 W. Addison 463-7459

BURGLER ALARMS
SID'S ELECTRICAL PROTECTION SERVICE
HOME - BUSINESS
Installation, Maintenance, Service
16122 Wolcott, Markham — 596-0680

A. + A. STASIUI ANTANAICIUI mirus,

jo žmoną ELENĄ, dukteris GENĘ UGLANSKIENĘ ir BIRUTĘ ZALATORIENĘ su SEIMOMIS ir visus kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

JUOŽE AUGAITYTE
KAZIMIERA PLIUSKONIENE
Philadelphia

ALL RIGHT REMODELING AND ROOFING

All types of roofing. Dry wall and taping. Carpentry work.
CALL — 784-5085

DAN THOMAS PAINTING & DECORATING

Interior, Exterior, Wallpapering
TEL. — 599-1412

DEFENCE SALES

Opens The Gate Of Savings.
Specializing in chain link, custom wood, ornamental aluminum and all vinyl systems.
Commercial, Residential, Industrial.
Free Estimates 349-1373

KORBIAS, INC.

High quality tuckpointing achieved with 20 years experience. Caulking, brickwork, chimney repairs, hot & shingle roofing. FREE ESTIMATES.
889-1165 725-0282

CHICAGO MAINTENANCE AND CLEANING COMPANY

Commercial, Residential, Industrial.
Interior, Exterior, Spray Painting, Dry Wall, Wallpaper, Bonded and Insured. Free Estimates.
Tel. 267-4404 5219 W. Cullom

ACTIVE PORCELAIN REFINISHERS

Bathrooms, Kitchen Sinks, Face Bowls — Expertly Refinished —
Residential, Commercial. Free Estim's.
573-3088 & 521-5385, 746 E. 79th St.

CAPITOL ALARM SYSTEMS

Alarms designed for your personal needs and budget.
For Free Estimates call JIM at 728-6268.

Residencinės ir komercinės nuosavybės.
Apartmentai • Konomidumai • Nuomojimas
Angėlė E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

DRAUGAS, penktadienis, 1981 m. birželio mėn. 26 d.

5

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. JULIJOS IVANAUSKIENĖS

Vienerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jos sielą bus atnaujamamos liepos mėn. 1 d., 8 valandą ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi šv. Mišiose dalyvauti ir bendrai už a.a. JULIJOS sielą pasimelsti.

Lidėsyje pasilikę — Vyras ANTANAS ir SŪNOS su SEIMOMIS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

APLINK MUS

× **Gintė Damušytė**, jaunosios kartos visuomenininkė ir politikos veikėja, atvyks į "Ateities" jubiliejinį kongresą ir dalyvaus jame su specialiu pranešimu. Ji supažindins kongreso dalyvą su ryškiausiais Lietuvos laisvės ir žmogaus teisių kovotojais pavergetojė tėvynėje. Gintės Damušytės pranešimas bus sekmadienį, rugsėjo 6 d. Jaunimo Centre.

× **Ramunė ir Šarūnas Valiuliai** birželio 24 d. susilaukė pirmgimės dukrelės, kurią parinko Aleksos Marijos vardus. Naujagimė džiaugiasi jaunieji tėvai, taip pat seneliais tapę Regina ir Antanas Ulbai bei senelis Jonas Prisėpionka Toronte bei Gailutė ir Henrikas Valiuliai Chicagoje.

× **Povilas Labanauskas** iš Washingtono, kur jau 30 metų dirba Amerikos Balse, buvo atvykęs į Chicago, stebėjo "I Lituani" pastatymą ir dalyvavo Lietuvių operos sidabrino jubiliejaus minėjime.

× **Buvusių Lietuvos policijos tarnautojų "Krivulės"** klubas liepos 5 dieną Šaulių namuose (2417 West 43rd Street) rengia linksma gegužinė-pikniką. Veiks virtuvė, prityrusios šeiminkės paruos skanių valgių, veiks baras, bus gera muzika ir loterija. Valdyba kviečia visuomenę gausiai dalyvauti, gražioje Šaulių namų salėje pasižiūrėti ir prie gražios muzikos pasisukti ir linksmai praleisti laiką.

× **Mokslievių ateitininkų** vasaros stovyklos vadovybė prašo pranešti, kad šį savaitgalį, birželio 27-28 d., svečiai iš mokslievių stovyklų. Dainavoje pernakvojimui nebus priimami.

× **JAV LB Vidurio Vakarų apygardos** ruošia Chicago Lietuvos Dienos gegužinę bus šį sekmadienį, birž. 28 d. gražioje didelioje ažuolų pavėsyje Ottawa Woods parke, 4100 S. Harlem Ave. ir Joliet Road. Įvažiavimas iš Joliet kelio. Visus kviečiame atvykti. (pr.)

× **Jaunimo centro vakaronėje** šį vakarą, penktadienį, 8 v. v. inž. Ant. Rudis, grįžęs iš Kinijos, papasakos kelionės įspūdžius, paliustruodamas skaidrėmis. (pr.)

× **Jaunimo Centro Čurlionio galerijos** rinkiniai paveikslai ir Adomo Varno tapybos darbai bus išstatyti parodoje Galerijoje, 744 N. Well St., nuo birželio 23 d. iki liepos 19 d. Šią parodą rengia Amerikos Lietuvių Dailių Menų sąjunga ir remia Illinois Arts Council. Atidarymas šį penktadienį, birželio 26 d. nuo 5 iki 9 val. vak. Visi kviečiami. (pr.)

× **Lietuvių Tauragės klubo** pusmetinis narių susirinkimas įvyks birželio 28 d., sekmadienį, 2 val. popiet Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Nariai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės. (pr.)

× **Malonios atostogos** laive — Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Jaunimo sąjunga kviečia visus keliaujančius laivu po Karibų jūrą salas — 1981 m. gruodžio mėn. 5 d. Informacija ir registracija pas American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Avenue, Chicago, Ill. 60643, tel. (312) 238-9787. (sk.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

× **Kun. Mykolas Jodka, MIC**, kaip Argentinos marijonų delegatas, jau atvyko į Chicago dalyvauti Sv. Kazimiero provincijos visuotiniame vyresniųjų ir delegatų susirinkime. Prieš vykdamas į suvažiavimą dar aplankė savo gimines Kalifornijoje ir daugelį pažįstamų Los Angeles ir San Francisco miestuose. Apsistojo marijonų vienuolyne prie "Drago". Savaitės pabaigoje atvyks ir Avellanados, Argentinoje, vienuolyno vyresnysis kun. Augustinas Steigvilas, MIC.

× **"Gintaro" banketas**, rengiamas Lietuvių Moterų klubo, bus šį šeštadienį, birželio 27 d., 6 val. vak. Conrad Hilton viešbučio Grand Ball salėje. Bus supažindinimas su jaunomis lietuvėmis, šiemet baigusiomis kokius nors mokslus. Jei dar kas norėtų dalyvauti, galėtų rezervuoti vietas tel. 448-0945.

× **P.L.P. Karo mokyklos XIII-tos** karininkų laidos (1931 m.) pamaldos už tos laidos žuvusius, nužudytus dėl Lietuvos laisvės ir mirusius bus atnaujamos Jėzuitų koplyčioje, birželio 28 d., 12:15 val. Nuoširdžiai kviečiami žuvusiųjų, nužudytųjų bei mirusiųjų giminės, draugai bei pažįstami, o taip pat ir visuomenė pamaldose ir prie Laisvės kovų paminklo gausiai dalyvauti.

× **Birželinės pamaldos**, Joninės ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 v. p. p. Užkandis. Visi laukiami.

× **Cicero Public Library** iš "Drago" knygų skyriaus užsisakė naujausią leidinių anglų ir lietuvių kalbomis apie Lietuvą už didesnę sumą. Knygų pasirinkimui tarpininkavo ir tai paskatino Aldona Markelienė, kuri šiemet yra išrinkta į bibliotekos direktoriatą.

× **Petrus Spetyla**, Chicago, Ill., visuomenininkas, nuolatiniis ir nuoširdus "Drago" rėmėjas, atvykęs į administraciją, prašė "Drago" prenumeratą ir įteikė 40 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Petrą Spetylą skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią auką tariame ačiū.

× **Detroito Skautų tėvų komitetas** atsiuntė 30 dol. auką su laišku: "...širdinai dėkojame Jums už taip gražiai atspausdintą mūsų abiturientų nuotraukas su aprašymais. Norėdami už tai atsisakyti, siunčiame Jums, kad ir nedidelę auką". Pasirašė O. Savickienė, komiteto sekretorė. Nuoširdus ačiū už paramą ir lietuviškos spaudos vertinimą.

× **Bronė Pabarčienė**, Chicago, Ill., atsiuntė 40 dol. su trumpu laišku: "siunčiu 20 dol. už paskelbimą a. a. mano vyro Vaclovo Pabarčiaus ir kitų Rėnių miškely nukankintųjų 40 metų. Kitą 20 dol. atminimui vyro ir tėvo skiriu auką "Dragui". Nuoširdus ačiū.

× **J. Macėnas**, New Buffalo, Mich., G. Mališauskas ir L. Mocėnas, čikagiečiai, užsisakė naujausią leidinį.

× **Laima ir Algimantas Antanėliai**, Omaha, Nebr., buvo atvykę į Chicago ir dalyvavo Lietuvių operos "I Lituani" spektakly. Ta proga aplankė "Dragą", pratesė prenumeratą, paliko auką ir nusipirko naujausią leidinį už didesnę sumą. Labai ačiū. Laima daug ir nuširdžiai dirba su šokių grupe "Aušra" ir yra tos grupės vadovė. Gražinos Reškevičienės pagelbininkė.

× **Valė Rumšienė**, Lietuvos Dukterų draugijos parengimų vadovė, rengiasi atvykti į Beverly Shores dukterų rengiamą gegužinę liepos 5 d. Stankūnų restorano sode. Kaip paprastai, iš Chicago laukiama daug svečių.

Ekskursija iš Chicago į Putnamą, Conn., birželio 20 d. Naujo Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolyno šventinio proga. Iš kairės (I eil.): J. Dockienė, D. Varanackienė, ses. Margarita Bareikaitė, J. Lungienė, M. Kiela; (už jų): Iz. Stoncienė, O. Vitkauskienė, V. Vitkauskas, M. Mackevičienė, M. Bužienė, vienuolijos vyr. vadovė ses. Aloyza Šaulytė, D. Augienė; (viršų): J. Dockus, M. Naujeliene, L. Vilūnienė, B. Lungys, E. Susmarienė ir M. Remienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVISKAS FESTIVALIS CHICAGOJE

Daug kam kyla klausimas, kodėl gi taip staiga jau antri metai iš eilės vyks lietuviški festivaliai lietuviams skirtoj gatvėj Marquette Parke.

Jau, kaip daugelis žino, 1980 m. kovo mėn. 69-toji gatvė buvo perkrikštyta Lithuanian Plaza Court.

Tais metais vyko pas lietuvių daugelį metų įsigalėjusi tradicija ir graži lietuvių tautos reklama amerikiečių visuomenėje tai mūsų išpuodingą tautinių šokių šventę. Taip pat tais pačiais metais gražioje Marquette Parke, Lietuvių Plazdėje, lietuvių vardą keliančioj gatvėj buvo pirmasis Lietuviškas Festivalis Chicagoje.

Tas mažas Lietuviškas kampeilis tą dieną pavirto tikrai "Didelė Lietuva". Čia rinkosi žmonės susitikti pažįstamų, pavalgyti lietuviškų dešrų, nusipirkti knygų, rankdarbių, papuošalų, o kai kurie prisiminė jaunystės dienas, gražios muzikos paveikti, sukosi vidury gatvės šokio sukuryje.

Tą dieną festivalį atidaryti atvykusi Chicago merė Jane Byrne buvo nustebusi, matydama tokią didelę grupę lietuvių, gražiai leidžiant laiką Lietuvių festivalyje, dažnai primindam. Frank Brady savo pasididžiavimą lietuviais, jos mielą priėmimą, nors ir trumpai valandėlei lietuvių tarpe.

Tad ir šiais metais, kilus festivalio idėjai, imtasi ją nuo kovo mėn. organizuoti ir jai ruoštis, kad ir mes, kaip kitos Chicago etninės grupės, galėtume pasirodyti su savo kultūra, papročiais per etninės grupės dienos festivalį.

Šį lietuvių festivalį globoja 15-tas wardas, senatorius Frank Savickas ir aldermanas Frank J. Brady. Yra sudarytas iš jaunų žmonių šventės rengimo ir pravedimo komitetas. Nors jauni, bet paruošiamieji darbai einą gana sklandžiai, be jokių intrigų. Į komitetą įeina: Zigmas Mikuzis, kuris organizuoja programą, muziką, tautinių šokių grupes, solistus ir koor-

dinoja visų valdybos narių pasisakymus bei pasiūlymus. Bronius Trapikas rūpinasi sportu, futbolo komandomis parko vietovėje. Kęstutis Palukaitis, Ray Petros, Stanley Strokas ir Jim Thomas rūpinasi lietuvių festivalio reklama, norinčių dalyvauti šventėje registracija, scenos bei gatvės puošimu ir tvarka festivalio metu. Aldona Palukaitienė šioje yra pirmosios pagalbos organizavimas ir vadovavimas, iškilmingas svečių priėmimas ir rengiamos lietuvių festivalio pranešimas į spaudą. Mrs. Sharon Bouck — tai didžiausias mums ramtis ir pagalba. Ji, turėdama gerus ryšius su miesto įstaigomis, daug padeda ir prisideda prie lietuvių festivalio ruošimo, išrūpindama leidimus, gatvės uždarymą, laisvą rasytųjų miesto pareigūnams ir net dienos metu vedama registracija, jeigu dar kas norėtų gauti vietą savo organizacijai festivalio metu. (Jos telefonas 434-3800).

Kad būtų tik gražus oras liepos 11 dieną. Tą dieną prisidėjo mus aplankyti ir Chicago merė tarp 12:30 ir 1 val. p. p. Mūsų miela konsulė Juzė Daužvardienė, Marquette Parko klebonas kun. A. Zakarauskas, kun. A. Trakis, žinoma, mes negalime pamiršti ir tos šventės globėjų sen. F. Savicko ir ald. F. Brady, kurie bus garbės svečiai kartu su mere.

Šis darbas gražiai vyksta, geresniai Lietuvių festivalio pasisekimui ir yra stiprios jaunų lietuvių rankose.

Aldona Palukaitienė

BIRŽELIO TREMIMŲ MINĖJIMAS CICERO

Nežiūrint puikaus oro, prasidėjančių atostogų laiko ir dar kitur vykstančių įvairių pramogų, birželio 21 d. Cicero susirinko apylinkėse salė prisiminti birželio mėnesio tremimus. Renginį atidarė Cicero LB apylinkės pirmininkas Kostas Aras, kviesdamas Daivą Markelę vadovauti programai. Kun. Benediktas J. Rutkauskas sukalbėjo invokaciją. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Rakauskų koplytėlės šventinimas Beverly Shores. Koplytėlė — Jurgio Daugvilos. Nuotr. J. L. Rakausko

I renginį atsilankė Cicero ir apylinkių respublikonai. Dr. Ferdinandas Kaunas įvesdino Illinois seimelio atstovę Judy Topinką, kuri pristatė Anatolijū Milūną, Ill. lietuvių respublikonų prezidentą, kaip labiausiai pasižymėjusį 1980 metų vyriausybės registraciją, scenos bei gatvės puošimu ir tvarka festivalio metu. Aldona Palukaitienė šioje yra pirmosios pagalbos organizavimas ir vadovavimas, iškilmingas svečių priėmimas ir rengiamos lietuvių festivalio pranešimas į spaudą. Mrs. Sharon Bouck — tai didžiausias mums ramtis ir pagalba. Ji, turėdama gerus ryšius su miesto įstaigomis, daug padeda ir prisideda prie lietuvių festivalio ruošimo, išrūpindama leidimus, gatvės uždarymą, laisvą rasytųjų miesto pareigūnams ir net dienos metu vedama registracija, jeigu dar kas norėtų gauti vietą savo organizacijai festivalio metu. (Jos telefonas 434-3800).

Elirščių ir patriotinio dialogo pynė buvo atlikta vietinio jaunimo, kuriam vadovavo Leonora Radvilienė ir aktorius Julius Balutis. Programoje dalyvavo studentai — studentės: Vida Kuprytė, Vitas Laniauskas, Vytas Mickus, Andrius Padleckas, Viktoras Radvila ir Laima Saulaitė. Skaidrėmis paliustravo Jonas Kuprys.

Prieš minėjamą svečiai buvo vaišinami kava, sumuštiniais ir pyragaičiais, kuriuos paruošė šauksnis Cicero LB valdybos moterys.

Programa buvo trumpa, nevarginanti. Dalyvavo daug jaunimo. Tik ateityje reikėtų vengti partinių kalbėtojų ir jų pristatinėjimų tokiomis skaudžiais mūsų istorijos prisiminimo momentais.

VAIKŲ NAMIUOSE

Birželio 4 d. Kriauceliūno vardo Vaidų nameliai užbaigė mokslo metus ir į platių pasaulį išleido 18 lietuviškų abiturientų. Tą rytą į namelius susirinko tėveliai ir svečiai stebėti užbaigimo iškilmes. Baidantieji įgyjavo rimtai, mergaitės nešdamos po ramunėlę, o berniukai po bijūną. Jiems buvo įteikti užbaigimo pažymėjimai ir dovanėlės — Ritonės Jotvingytės Juknevičienės knygutė "Tuliukas". Visi darželio vaikai atliko trumpą dainų ir šokių programėlę, buvo padėkota mokyklos direktorei Danai Dirvonienei ir jos asistentėms, Montessori draugijos valdybos nariams ir visiems tėveliams, prisidėjusiems prie darbų ir gražių mokslo metų. Po to buvo vaišės ir pasikalbėjimai.

Sekmadienį, birželio 7 d., išaušo nepaprastai graži diena vaikų gegužinei, kurią ruošė Montessori draugija St. Marv's seminarijos aikštėje, Lemonte. Atvyko pasilinksinti jaunos šeimos su vaikais ir seneliais. Neįtikėtina daug lietuvių vaikų nuo 1 iki 10 metų amžiaus gyvena Chicago apylinkėse. Gegužinė labai smagiai praėjo visų prisidėjusių savo talentais virtuvėje, žaidimų aikštėje, prie muzikos ir loterijos dėka. Nuoširdus ačiū visiems dirbusiems ir atsilankusiems.

IŠ ARTI IR TOLI

OKUP. LIETUVOJE

— **Andrių Ašmantą**, kalbininką, V. D. U. ir Vilniaus universiteto lektorių, mirusį 1941 m. gegužės 6 d. šiltine, palaidotą Vilniaus Rasų kapinėse, išgyvenusį vos 35 metus, gražiu dviejų puslapių straipsniu "Mokslo ir Gyvenimo" žurnale (š. m. 5 nr.) pamini docentas Aldonas Pupkis. Straipsnį įvardinę: "To žmogaus užmiršti negalima", autorius užsimena, kad jis jaučia "nepaprastą pagarbą Andriaus atminimui", o paskutiniame str. sakinyje pabrėžia, kad A. Ašmantas "nusipelnė būti pagerbiamas ne tik jubiliejiniais straipsniais". A. Ašmantas buvo gimęs 1903 m. vasario 24 d. Edriejavo v. l. Kretingos apskr. kaip penktas iš dešimties vaikų ūkininko šeimoje. Jam mirus, jo žmona Ona Kizevičiūtė pasiūliko su trimis seserimis, dvejų su puse ir pusantų metų našlaičiais, kurie dabar yra: Julija Jolita — farmacininkė, Leonas Vaidotas — energetikas atominių ir Ramūnas Jurgis — miškininkas. Nors doc. A. Pup-

kis, plačiai aptardamas A. Ašmanto mokslinę veiklą, užsimena ir apie jo visuomeninę darbuotę, bet netyli, kad vėlonis buvo ir nuoširdus ateitininkas (abstinentas). Tai, tiesa, netyli ir abi mūsų enciklopedijos.

— **Juozas Kazlauskas**, Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos vyr. gydytojas, mirė vėžiu. Palaidotas su religinėmis apeigomis geg. 23 Išlauže, netoli Prienų. Buvo gimęs 1925 m., dešimtį metų praleido Sibiro tremtyje. Liko žmona Bronė Domeikaitė, vaistinės vedėja Kaune, dvi dukros ir vienas vaikas.

— **Vladimiras Rubackis**, ok. Lietuvos valstybinės filharmonijos bei akademinio operos ir balet teatro solistas mirė gegužės 26 d. Buvo gimęs 1914 m. birželio 9 d. Osmianose km., Gardino srityje, dabartinėje Baltgudijoje. Į okup. Lietuvą persikėlė 1947 m. rudenį. Buvo geras dainininkas, dažnai dainuodavo lietuviškai. Jo dukrė yra žymi pianistė.

H & R EXTERIOR & INTERIOR
Siding, soffit and fascia, trimming, gutters, plastering, painting and remodeling.
RANDY — TEL. 254-7445

J & K CABINERY & CONSTRUCTION
Interior: Professional design & layouts
Exterior: Garages, room additions, soffit, fascia, gutters, Fin'g available.
TEL. 479-1337 or 349-0334

TONY PIET
Pontiac — Datsun
6633 S. WESTERN AVE.
Nauji ir vartoti automobiliai.
Krepkštės į ARMANDO NACIU
Lietuviams geriausios kainos
ir patarnavimas.
Tel. 434-8200

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Birželio 26 d.

1284 m. pagal legendą, Pied Piper suviliojo 130 vaikų iš Hamelino, Vokietijoje, ir apie juos nieko daugiau negirdėta.

1541 m. Lima Peru nužudytas ispanas nugalėtojas Francisco Pizarro.

1844 m. JAV prezidentas John Tyler slaptai vedė Julie Gardiner New York.

1944 m. sąjungininkai paėmė Cherbourg, Prancūzijoje, iš nacių.

1945 m. 50 valstybių pasirašė Jungtinių Tautų statutą San Francisco mieste, Kalifornijoje.

Ką tik išėjo iš spaudos MARIJOS AUKŠTAITĖS naujas romanas:

"ANT MARIŲ KRAŠTO",

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių pažiūrų.

Knyga turi 408 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Illinois gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas, balansavimas. Stabdžiai. Dufintuvai. Įmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.